

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θεσσαλονίκη 10-3-2023
Αριθμ.πρωτ.135

Προς:
Τα μέλη του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου
Εφετείου Θεσσαλονίκης

Θέμα: *Νέα διάταξη για ΤΑΠ*

Σας ενημερώνουμε ότι με το αρ.42 του Ν.5028/2023 «Αναδιάταξη περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, μετατροπή μεταβατικών εδρών και ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής – Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 54/9-3-2023), τροποποιήθηκαν εκ νέου οι διατάξεις του άρθρου 24 παρ.18 του Ν.2130/1993 για τη βεβαίωση περι μη οφειλής Τ.Α.Π.

Επισημαίνουμε ιδιαιτέρως ότι **η ισχύς του Πιστοποιητικού Τ.Α.Π. επανήλθε στο παλιό καθεστώς, με λήξη ισχύος την 31^η Δεκεμβρίου του έτους έκδοσής του** και επειδή η ισχύς του νέου νόμου είναι από τη δημοσίευσή του, θα πρέπει άμεσα να επανεκδώσετε όσα πιστοποιητικά Τ.Α.Π. έχουν εκδοθεί το έτος 2022.

Η διάταξη του αρ.42 έχει ως εξής:

«Άρθρο 42

Ρυθμίσεις για τη βεβαίωση περι μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.) - Τροποποίηση περ. α' παρ. 18 άρθρου 24 ν. 2130/1993

Στην περ. α' της παρ. 18 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο αα) προστίθεται η φράση «χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ιδιοκτήτη ή», αβ) οι λέξεις «για ένα (1) έτος από την έκδοσή της» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι το τέλος του έτους έκδοσής της» και β) προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφια και η περ. α' της παρ. 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«18.α. Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας των πάσης φύσεως ακινήτων για οποιαδήποτε αιτία και προ της υπογραφής του συμβολαίου, απαιτείται βεβαίωση περι μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.), άλλως η συμβολαιογραφική πράξη είναι άκυρη και δεν ελάγεται οποιαδήποτε έννομη συνέπεια. Η βεβαίωση χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ιδιοκτήτη ή αναζητείται αυτεπάγγελτα από τον συμβολαιογράφο ή προσκομίζεται από τον μεταβιβάζοντα, εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών με βάση τα στοιχεία που τηρεί ηλεκτρονικά ο δήμος και ισχύει μέχρι το τέλος του έτους έκδοσής της. Η βεβαίωση που χορηγεί ο δήμος δύναται να είναι και ψηφιακή και να χρησιμοποιείται και για την ηλεκτρονική μεταβίβαση του ακινήτου. Ο δήμος ζητά ως δικαιολογητικά για τη χορήγηση της βεβαίωσης μόνον α) για την περίπτωση ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου, φωτοτυπία τελευταίου λογαριασμού ρεύματος μαζί με το αποδεικτικό εξόφλησής του και Πιστοποιητικό

Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/ Διηρημένης Ιδιοκτησίας, και β) για την περίπτωση μη ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου, βεβαίωση διακοπής ηλεκτροδότησης από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ), με ημερομηνία διακοπής, Πιστοποιητικό Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας και υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη για τη μη χρήση του ακινήτου. Η βεβαίωση εκδίδεται για τα τετραγωνικά μέτρα που αναφέρονται στο Πιστοποιητικό Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας.»

Συνημμένα σας στέλνουμε το σχετικό ΦΕΚ.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Δημήτριος Τζίμας

Γεώργιος Σούρμπας-Σερέτης

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

9 Μαρτίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 54

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5028

Αναδιάταξη περιφερειών και αποκέντρωση αρμοδιοτήτων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, οργάνωση της τηλεματικής συνεδρίασης, μετατροπή μεταβατικών εδρών και ίδρυση δικαστικών γραφείων τηλεματικής - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1: Σκοπός

Άρθρο 2: Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ - ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΣΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 3: Αντικατάσταση του όρου «δικαστήριο τηλεματικής» από τον όρο «δικαστικό γραφείο τηλεματικής» και επαναδιατύπωση της έννοιας αυτού - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 2 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών

Άρθρο 4: Πρόβλεψη ανάρτησης εκθέματος και στον ιστοχώρο κάθε δικαστηρίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 132 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 5: Δυνατότητα παράστασης των διαδίκων και των πληρεξούσιων δικηγόρων και εξέτασης μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων και εκδίκαση των υποθέσεων που εμπíπτουν στην περιφέρεια δικαστικού γραφείου τηλεματικής, με τη χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης - Τροποποίηση άρθρου 133 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 6: Ορισμοί για τη διεξαγωγή της τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Α στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 7: Τεχνολογικές προϋποθέσεις τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Β στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 8: Διεξαγωγή τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Γ στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 9: Πρακτικό τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Δ στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 10: Εξουσιοδοτική διάταξη για τη ρύθμιση των διαδικαστικών ζητημάτων της τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Ε στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 11: Δυνατότητα τηλεακρόασης των διαδίκων κατά τη διαδικασία σε συμβούλιο - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 204 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 12: Προγραμματισμός διενέργειας τηλεακρόασης - Τροποποίηση περ. η' παρ. 1 άρθρου 4 ν. 702/1997 ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΔΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΑΥΤΩΝ

Άρθρο 13: Καθορισμός της έδρας και της περιφέρειας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των μεταβατικών εδρών

Άρθρο 14: Κατά τόπον αρμοδιότητα - Τροποποίηση άρθρου 7 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 15: Απαραίτητα στοιχεία δικογράφου - Τροποποίηση περ. γ' παρ. 1 άρθρου 45 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ

Άρθρο 16: Οδικός χάρτης και χρονοδιάγραμμα

Άρθρο 17: Επιτροπή Παρακολούθησης Εφαρμογής Οδικού Χάρτη

Άρθρο 18: Μετατροπή μεταβατικών εδρών τακτικών διοικητικών δικαστηρίων σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19: Μεταβατική διάταξη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20: Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Β': ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΑΝΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 21: Ορισμός εισηγητή δικαστή στο σύνολο των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων - Τροποποίηση άρθρου 127 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 22: Ειδική καταγραφή του λόγου αναβολής της συζήτησης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 135 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ)

Άρθρο 23: Ολοκλήρωση ηλεκτρονικής κατάθεσης στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ) - Αντικατάσταση παρ. 7 και τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 126 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Άρθρο 24: Ολοκλήρωση ηλεκτρονικής κατάθεσης στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 19 π.δ. 18/1989

Άρθρο 25: Ολοκλήρωση ηλεκτρονικής κατάθεσης στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 70α π.δ. 18/1989

Άρθρο 26: Διαδικασία ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφου - Αντικατάσταση άρθρου 1 π.δ. 40/2013

Άρθρο 27: Αρμοδιότητες γραμματείας δικαστηρίων σε σχέση με την ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφου - Αντικατάσταση άρθρου 3 π.δ. 40/2013

Άρθρο 28: Διαδικασία ψηφιακής χορήγησης δικαστικών πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και άλλων εγγράφων - Τροποποίηση άρθρου 4 π.δ. 40/2013

Άρθρο 29: Αυτόματη ενημέρωση σε περίπτωση ανεπιτυχούς εισόδου ή κατάθεσης δικογράφου στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ - Τροποποίηση άρθρου 5 π.δ. 40/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 30: Χρόνος συνδρομής της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεσης διορισμού - Τροποποίηση άρθρου 10 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

Άρθρο 31: Χρόνος συνδρομής της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεσης συμμετοχής στον διαγωνισμό για τις θέσεις του Κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 28 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

Άρθρο 32: Χρόνος συνδρομής της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεσης συμμετοχής στον διαγωνισμό για τις θέσεις του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 68 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 33: Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης

Άρθρο 34: Ευθύνη νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 927/1979

Άρθρο 35: Ειδικός ανακριτής για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων - Προσθήκη άρθρου 5Α στον ν. 4198/2013

Άρθρο 36: Χρόνος έναρξης διαγωνισμού για την πλήρωση θέσεων Κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

Άρθρο 37: Ρυθμίσεις για το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο των δικαστικών υπαλλήλων του εφετείου και του διοικητικού εφετείου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 84, παρ. 1 άρθρου 85, παρ. 2 και 7 άρθρου 86, τροποποίηση

παρ. 1, 2 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 88 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

Άρθρο 38: Κοινοποίηση πίνακα με αναλυτικά αποτελέσματα σταυροδοσίας των υποψηφίων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 98 π.δ. 26/2012

Άρθρο 39: Αρμόδια όργανα για επίδοση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 π.δ. 26/2012

ΜΕΡΟΣ Γ': ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ - ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 40: Ρύθμιση για τα έξοδα κηδείας των προσώπων που κηδεύονται δημοσία δαπάνη

Άρθρο 41: Προκαταβολή επικουρικής σύνταξης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 89 του ν. 5018/2023 - Εξουσιοδοτική διάταξη

Άρθρο 42: Ρυθμίσεις για τη βεβαίωση περί μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.) - Τροποποίηση περ. α' παρ. 18 άρθρου 24 ν. 2130/1993

Άρθρο 43: Έναρξη ισχύος των εφαρμογών τεχνολογίας διαδικτύου των πραγμάτων του ν. 4961/2022 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 116 ν. 4961/2022

Άρθρο 44: Παράταση συμβάσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου στην Η.Δι.Κ.Α. Α.Ε.

Άρθρο 45: Μηνιαία αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής του Προϊσταμένου/Πρέσβη της Πρεσβείας Τριπόλεως - Παράταση ισχύος παρ. 11 άρθρου 429 ν. 4781/2021 ΜΕΡΟΣ Δ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 46: Έναρξη ισχύος ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΡΟΣ Α' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

α) η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δικαιοσύνης μέσω της αναδιάρθρωσης των περιφερειών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, της αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων τους και της εισαγωγής του θεσμού του δικαστικού γραφείου τηλεματικής και

β) η υλοποίηση της ψηφιακής στρατηγικής του Υπουργείου Δικαιοσύνης για τη βελτίωση και την επιτάχυνση της διεκπεραίωσης των δικαστικών υποθέσεων, καθώς και για την αποτελεσματικότητα και λειτουργικότητα των δικαστικών υπηρεσιών σε επίπεδο εφετειακών περιφερειών και δικαστικών σχηματισμών, που πρόκειται να οδηγήσουν σταδιακά στην επαναχάραξη του δικαστικού χάρτη της χώρας.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:

α) η μετατροπή μεταβατικών εδρών σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής και η ίδρυση νέων τέτοιων δικαστικών γραφείων,

β) ο καθορισμός του θεσμικού πλαισίου διεξαγωγής της τηλεματικής συνεδρίασης,

γ) η ανακατανομή και αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και ο ανασχεδιασμός των περιφερειών τους, και

δ) η επικαιροποίηση του πλαισίου για τον καθορισμό της έδρας και των περιφερειών των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ - ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΣΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 3

Αντικατάσταση του όρου «δικαστήριο τηλεματικής» από τον όρο «δικαστικό γραφείο τηλεματικής» και επαναδιατύπωση της έννοιας αυτού - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 2 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών

Στο άρθρο 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί ίδρυσης, συγχώνευσης και κατάργησης περιφερειών και εδρών δικαστηρίων, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 οι λέξεις «δικαστήρια τηλεματικής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δικαστικά γραφεία τηλεματικής ή η ίδρυση νέων τέτοιων δικαστικών γραφείων σε πόλεις στις οποίες δεν λειτουργούν δικαστήρια, καθώς», β) η παρ. 3 αντικαθίσταται και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

Ίδρυση, συγχώνευση, κατάργηση, περιφέρεια και έδρα δικαστηρίων

1. Η ίδρυση, η συγχώνευση και η κατάργηση πολιτικών, ποινικών και διοικητικών δικαστηρίων, η επέκταση ή ο περιορισμός της περιφέρειάς τους, η εν όλω ή εν μέρει μετατροπή τους σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής ή η ίδρυση νέων τέτοιων δικαστικών γραφείων σε πόλεις, στις οποίες δεν λειτουργούν δικαστήρια, καθώς και η μεταβολή της έδρας τους γίνεται με προεδρικό διάταγμα ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, αντίστοιχα. Στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Κατά τη συνεδρίαση της Ολομέλειας καλούνται εκπρόσωποι από τα επηρεαζόμενα δικαστήρια, τις οικείες ενώσεις δικαστικών λειτουργών, τους οικείους δικηγορικούς συλλόγους και τις οικείες συνδικαλιστικές οργανώσεις των δικαστικών υπαλλήλων, προκειμένου να εκφράσουν τις απόψεις τους. Ειδικώς, αν το ως άνω προεδρικό διάταγμα αφορά πρωτοδικείο ή διοικητικό πρωτοδικείο, απαιτείται, επιπλέον, απλή γνώμη της Ολομέλειας του εφετείου ή του διοικητικού εφετείου της περιφέρειάς του. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ορίζεται και το δικαστήριο που εκδικάζει τις εκκρεμείς υποθέσεις.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατά τη διαδικασία της παρ. 1, δύναται να οριστεί ως μεταβατική έδρα, έως ότου εκλείψει η αναγκαιότητα ορισμού μεταβατικών εδρών:

α. ειρηνοδικείου και πταισματοδικείου, η έδρα άλλου δήμου ή κοινότητας,

β. πρωτοδικείου και πλημμελειοδικείου, η έδρα ειρηνοδικείου της περιφέρειάς του,

γ. εφετείου, η έδρα πρωτοδικείου της περιφέρειάς του,

δ. διοικητικού εφετείου ή διοικητικού πρωτοδικείου, πόλη της περιφέρειάς του στην οποία έχει έδρα διοικητικό πρωτοδικείο ή πολιτικό - ποινικό εφετείο ή πρωτοδικείο.

3. Ως δικαστικό γραφείο τηλεματικής νοείται ο απομακρυσμένος τόπος, ο οποίος λειτουργεί ως υπηρεσία του δικαστηρίου, με το οποίο συνδέεται με τη χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης, για τη διεξαγωγή τηλεματικών συνεδριάσεων. Στο δικαστικό γραφείο τηλεματικής παρέχεται από το προσωπικό του δικαστηρίου, με τη χρήση των τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης, προσωρινή και οριστική δικαστική προστασία και, γενικότερα, υπηρεσίες δικαιοσύνης, στις υποθέσεις που υπάγονται στην κατά τόπον αρμοδιότητα του γραφείου. Με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 1 ορίζονται η περιφέρεια, οι υποθέσεις της οποίας εκδικάζονται απομακρυσμένα στα δικαστικά γραφεία τηλεματικής, ο αριθμός των οργανικών θέσεων των δικαστικών υπαλλήλων που πρόκειται να υπηρετήσουν στα γραφεία αυτά, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Για τη διατύπωση της γνώμης της Ολομέλειας των ανωτάτων δικαστηρίων της παρ. 1 συνεκτιμώνται ιδίως συγκεκριμένα στοιχεία που αναφέρονται: α) στον φόρτο εργασίας των υφιστάμενων ή των προς κατάργηση ή προς συγχώνευση δικαστηρίων και, ιδίως, στον αριθμό των εισερχόμενων υποθέσεων, β) στην ύπαρξη της κατάλληλης υποδομής για τη λειτουργία του υπό ίδρυση δικαστηρίου ή της μεταβατικής έδρας ή στην ανεπάρκεια της υποδομής του υπό συγχώνευση ή υπό κατάργηση δικαστηρίου ή της μεταβατικής έδρας, γ) στην αναλογία δικαστών - δικαστικών υπαλλήλων, δ) στα δημογραφικά και γεωγραφικά δεδομένα κάθε περιοχής, καθώς και στην ύπαρξη δημόσιων ή άλλων υπηρεσιών που υποστηρίζουν το δικαιοδοτικό έργο, ε) σε οικονομικά δεδομένα της κάθε περιοχής και, ιδίως, στο επίπεδο επιχειρηματικότητάς της και στ) στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών που επιτρέπουν την ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων, τις ηλεκτρονικές κοινοποιήσεις και τη διεξαγωγή τηλεσυνεδριάσεων και τηλεακροάσεων που περιορίζουν την ανάγκη φυσικής παρουσίας των διαδίκων και των δικηγόρων στα δικαστήρια.

5. Με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 2, ορίζονται οι ημέρες κατά τις οποίες συνεδριάζουν τα δικαστήρια στη μεταβατική τους έδρα, το τμήμα της περιφέρειας του οποίου οι υποθέσεις εκδικάζονται στη μεταβατική έδρα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι να μην εκδικαστεί ορισμένη υπόθεση στη μεταβατική έδρα, αυτή εισάγεται στην κύρια έδρα με αιτιολογημένη πράξη, αν η υπόθεση

είναι ποινική, του αρμόδιου εισαγγελέα, και σε κάθε άλλη περίπτωση, του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο.

7. Η υπαγωγή υπόθεσης στη μεταβατική έδρα δεν ασκεί επίδραση στην τοπική αρμοδιότητα του δικαστηρίου.

8. Αν σπουδαίος λόγος επιβάλλει να συνεδριάζει το ποινικό εφετείο ή το μικτό ορκωτό εφετείο έξω από την έδρα του, ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο, με πρόταση του εισαγγελέα, ορίζει, με αιτιολογημένη πράξη του, τον τόπο της συνεδρίασης μέσα στην περιφέρεια του εφετείου.»

Άρθρο 4

Πρόβλεψη ανάρτησης εκθέματος και στον ιστοχώρο του κάθε δικαστηρίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 132 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 132 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί ανάρτησης του εκθέματος, μετά από τις λέξεις «έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων» προστίθενται οι λέξεις «και στον ιστοχώρο του κάθε δικαστηρίου» και το άρθρο 132 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 132 Έκθεμα

1. Η γραμματεία καταρτίζει για κάθε δικάσιμο έκθεμα, στο οποίο αναγράφονται με τη σειρά του πινακίου οι προς συζήτηση υποθέσεις. Το έκθεμα αναρτάται έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων και στον ιστοχώρο του κάθε δικαστηρίου από την προηγούμενη της συνεδρίασης.

2. Δεν προκαλεί ακυρότητα της διαδικασίας η μη ανάρτηση του εκθέματος ή η μη μνεία σε αυτό συγκεκριμένης υπόθεσης.»

Άρθρο 5

Δυνατότητα παράστασης των διαδίκων και των πληρεξούσιων δικηγόρων και εξέτασης μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων και εκδίκαση των υποθέσεων που εμπίπτουν στην περιφέρεια δικαστικού γραφείου τηλεματικής, με τη χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης - Τροποποίηση άρθρου 133 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στο άρθρο 133 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί συζήτησης στο ακροατήριο, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 μετά τη λέξη «από» οι λέξεις «10.000 έως 50.000 δραχμές» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριάντα (30) έως εκατόν πενήντα (150) ευρώ», β) στην παρ. 6: αα) στο πρώτο εδάφιο: i) οι λέξεις «συμβουλίου ή ο δικαστής,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή ο πρόεδρος», ii) η φράση «αυτού που ασκεί το ένδικο βοήθημα, το οποίο υποβάλλεται με το εισαγωγικό δικόγραφο ή αυτεπαγγέλτως, να αποφασίσει» αντικαθίσταται από τη φράση «διαδίκου που υποβάλλεται τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, να αποφασίσει, με πράξη του,», iii) μετά από τις λέξεις «διαφορετικό από αυτόν της συνεδρίασης» προστίθενται οι λέξεις «με τη χρήση τεχνολογιών

απομακρυσμένης σύνδεσης», αβ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και αγ) το τρίτο και τέταρτο εδάφιο, περί μετάδοσης με ήχο και εικόνα της διαδικασίας καταργούνται, γ) προστίθενται παρ. 6Α, 6Β και 6Γ, δ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 η λέξη «παρίστανται» αντικαθίσταται από τη λέξη «παρευρίσκονται», ε) στην παρ. 8, μετά από τον αριθμό «6» προστίθεται ο αριθμός «6Α,» και επέρχεται νομοτεχνική βελτίωση, στ) η παρ. 9 αντικαθίσταται και το άρθρο 133 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 133 Συνεδρίαση

1. Ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση, κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη της, προβαίνει στην προεκφήνωση και εκφήνωση των υποθέσεων που είναι γραμμένες στο πινάκιο, διευθύνει τη συζήτηση, έχει δε την ευθύνη για την τήρηση της ευταξίας και της ευπρέπειας κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

2. Η συνεδρίαση αρχίζει με την προεκφήνωση των υποθέσεων από το πινάκιο, κατά τη σειρά της εγγραφής τους σε αυτό. Την προεκφήνωση ακολουθεί η εκφήνωση και η συζήτηση των υποθέσεων. Σε περίπτωση που έχει συνταχθεί έκθεση κατά το άρθρο 128Α, η συζήτηση αρχίζει με την ανάγνωσή της από τον εισηγητή. Σε ειδική στήλη του πινακίου, ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση, σημειώνει, για κάθε περίπτωση, κατά μεν την προεκφήνωση, αν τυχόν η υπόθεση αναβάλλεται ή διαγράφεται, μετά δε την εκφήνωση και τη συζήτηση, αν οι διάδικοι παραστάθηκαν και πως κατ' αυτήν, καθώς και ότι η υπόθεση συζητήθηκε. Οι διάδικοι μπορούν να συμφωνήσουν ότι δεν θα εμφανισθούν στο ακροατήριο, αλλά θα παραστούν με κοινή δήλωση που υπογράφεται από τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους. Τέτοια δήλωση μπορεί να γίνει και από έναν ή ορισμένους μόνο πληρεξούσιους. Η δήλωση που έχει γίνει από πληρεξούσιο του Δημοσίου, Ο.Τ.Α., ή άλλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, δεν έχει καμία οικονομική συνέπεια, αν δεν διαβιβαστεί εμπρόθεσμα στο δικαστήριο ο διοικητικός φάκελος. Η δήλωση αυτή παραδίδεται από τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή, σε περίπτωση κοινής δήλωσης, από έναν τουλάχιστον πληρεξούσιο δικηγόρο στον αρμόδιο γραμματέα το αργότερο την παραμονή της δικάσιμου και σημειώνεται αμέσως στο πινάκιο. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ύστερα από αίτηση διαδίκου, δεν κλητεύεται κατά τη νέα δικάσιμο ο διάδικος που υπέβαλε δήλωση.

3. Η προεκφήνωση και η εκφήνωση των υποθέσεων μπορούν, κατά την κρίση του δικαστή που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση, να διενεργηθούν συγχρόνως.

4. Ο δικαστής που προεδρεύει κατά τη συνεδρίαση, μπορεί να επιβάλει, σε βάρος προσώπου το οποίο θεωρεί ή εκδηλώνει ασέβεια ή ανυπακοή σε μέτρα που έχουν ληφθεί ή διαταγές που έχουν δοθεί ή το οποίο προκαλεί φθορά στην αίθουσα ή κατά οποιονδήποτε τρόπο παρακωλύει τη Διαδικασία, εκλεκτικώς, είτε την αποβολή τούτου από το ακροατήριο ή και το δικαστικό κατάστημα είτε χρηματική ποινή από τριάντα (30) έως εκατόν πενήντα (150) ευρώ είτε την κράτησή του για είκοσι τέσσερις (24) το πολύ ώρες. Τα ποσά της χρηματικής ποινής μπορούν να αναπροσαρμόζονται με προεδρικά

διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

5. Αν, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, δικηγόρος θορυβεί ή δείχνει ανυπακοή έναντι του δικαστηρίου, μπορούν να του επιβληθούν από αυτό οι πειθαρχικές ποινές που προβλέπονται από τον Κώδικα των Δικηγόρων.

6. Ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διευθύνει ή ο πρόεδρος που διευθύνει το δικαστήριο, μπορεί, ύστερα από αίτημα διαδίκου που υποβάλλεται τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης, να αποφασίσει, με πράξη του, ότι οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους θα μετέχουν στη συνεδρίαση και θα διενεργούν διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του δικαστηρίου, ευρισκόμενοι σε τόπο διαφορετικό από αυτόν της συνεδρίασης, με τη χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης. Από το αίτημα αυτό μπορεί να παραιτηθεί ο διάδικος έως και πέντε (5) πλήρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση.

6Α. Στην περίπτωση των μεταβατικών εδρών, η απόφαση της παρ. 6 λαμβάνεται αυτεπαγγέλτως και αφορά στο σύνολο των υποθέσεων συγκεκριμένης δικασίμου. Τόπος συνεδρίασης, για τις μεταβατικές έδρες, θεωρείται στην περίπτωση αυτή η κύρια έδρα του δικαστηρίου, οι δε διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους έχουν τη δυνατότητα να παραστούν και να μετέχουν στη συνεδρίαση, ευρισκόμενοι είτε στον τόπο της συνεδρίασης είτε στον τόπο της μεταβατικής έδρας. Τα πρόσωπα του δεύτερου εδαφίου ενημερώνονται για την απόφαση του πρώτου εδαφίου με την κλήση που προβλέπεται στο άρθρο 128.

6Β. Οι υποθέσεις που εμπίπτουν στην κατά τόπο αρμοδιότητα δικαστικού γραφείου τηλεματικής, εκδικάζονται με τη χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης. Οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι διενεργούν διαδικαστικές πράξεις και μπορούν να παρίστανται κατά τη διάρκεια της συζήτησης είτε στον πιστοποιημένο τόπο του δικαστικού γραφείου τηλεματικής είτε στον τόπο συνεδρίασης του δικαστηρίου. Η ημέρα και η ώρα διεξαγωγής των συνεδριάσεων καθορίζονται με τον Κανονισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του δικαστηρίου που εξυπηρετεί το δικαστικό γραφείο τηλεματικής.

6Γ. Στις περιπτώσεις των παρ. 6, 6Α και 6Β, η συζήτηση μεταδίδεται ταυτόχρονα με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον απομακρυσμένο τόπο, όπου παρίστανται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους.

7. Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση των διαδίκων ή αυτεπαγγέλτως, μπορεί να αποφασίσει την εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων, χωρίς αυτοί να παρευρίσκονται στην αίθουσα συνεδρίασής του. Η εξέταση μεταδίδεται ταυτοχρόνως με ήχο και εικόνα στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και στον τόπο εξέτασης των μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων. Η εξέταση αυτή, η οποία θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του δικαστηρίου, έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο.

8. Οι αποφάσεις των παρ. 6, 6Α και 7 δεν υπόκεινται σε ένδικα μέσα.

9. Το δικαστήριο αν διαπιστώσει σε οποιαδήποτε στάση της δίκης, ότι δεν είναι εφικτή η σταθερή σύνδεση

του με τον απομακρυσμένο τόπο, έχει την ευχέρεια να αναβάλει την εκδίκαση της υπόθεσης ή τη διενέργεια κάθε άλλης διαδικαστικής πράξης, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αίτησης των διαδίκων.»

Άρθρο 6

Ορισμοί για τη διεξαγωγή της τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Α στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προστίθεται άρθρο 133Α ως εξής:

«Άρθρο 133Α

Βασικοί ορισμοί διεξαγωγής της συνεδρίασης με τη χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης

α) «Τηλεματική συνεδρίαση»: η συνεδρίαση η οποία πραγματοποιείται με τη χρήση μέσων σύγχρονης τεχνολογίας, με τα οποία καθίσταται δυνατή μέσω της μετάδοσης εικόνας και ήχου ή άλλης διευθέτησης σε πραγματικό χρόνο, η συμμετοχή σε αυτήν, καθώς και η εξέταση ή η ακρόαση προσώπων τα οποία δεν παρευρίσκονται στην αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου.

β) «Τηλεσυζήτηση»: η διαδικασία συζήτησης που πραγματοποιείται με τη χρήση μέσων σύγχρονης τεχνολογίας, τα οποία επιτρέπουν τη διεξαγωγή της συζήτησης από το δικαστήριο, μολοντί ορισμένα από τα πρόσωπα που συμμετέχουν στη διαδικασία βρίσκονται εκτός της αίθουσας συνεδρίασης του δικαστηρίου και σε άλλον τόπο.

γ) «Τηλεξέταση (ή τηλεκατάθεση)»: η προφορική εξέταση των προσώπων που παρευρίσκονται σε άλλο τόπο εκτός της αίθουσας συνεδρίασης του δικαστηρίου, με τα σύγχρονα μέσα τεχνολογίας, τα οποία επιτρέπουν τη διεξαγωγή της εξέτασης από το δικαστήριο.

δ) «Αίθουσα τηλεματικής συνεδρίασης»: η αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου και η αίθουσα απομακρυσμένο τόπο.

ε) «Αίθουσα συνεδρίασης του δικαστηρίου»: η αίθουσα ακροατηρίου η οποία έχει διαμορφωθεί κατάλληλα με τον αναγκαίο ηλεκτρονικό και υποστηρικτικό εξοπλισμό για τη διεξαγωγή τηλεματικής συνεδρίασης.

στ) «Απομακρυσμένος τόπος»: αίθουσα κατάλληλα διαμορφωμένη, με τον αναγκαίο ηλεκτρονικό και υποστηρικτικό εξοπλισμό, για τη διεξαγωγή τηλεματικής συνεδρίασης. Ως αίθουσα απομακρυσμένου τόπου μπορεί να ορισθεί αίθουσα ακροατηρίου ή αίθουσα γραφείου δικαστηρίου, η οποία έχει πιστοποιηθεί με απόφαση του Προϊσταμένου του Δικαστηρίου που κοινοποιείται στον Υπουργό Δικαιοσύνης, καθώς και αίθουσα ελληνικής προξενικής αρχής στο εξωτερικό.

Άρθρο 7

Τεχνολογικές προϋποθέσεις τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Β στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προστίθεται άρθρο 133Β ως εξής:

«Άρθρο 133B

Τεχνολογικές προϋποθέσεις τηλεματικής συνεδρίασης

1. Η αίθουσα τηλεματικής συνεδρίασης είναι εξοπλισμένη με κατάλληλο ηλεκτρονικό και λοιπό υποστηρικτικό εξοπλισμό, ο οποίος επιτρέπει τη λήψη και μετάδοση εικόνας και ήχου σε πραγματικό χρόνο χωρίς να αλλοιώνει τις φυσιολογικές τιμές των προσώπων και των αντικειμένων.

2. Ο απαραίτητος εξοπλισμός μπορεί να είναι σταθερός ή φορητός. Ο ηλεκτρονικός κύριος εξοπλισμός αποτελείται από μηχανές λήψης (κάμερες) υψηλής ευκρίνειας και γωνίας λήψης, μικρόφωνα υψηλής ευαισθησίας, οθόνες μεγάλων διαστάσεων, υψηλής ευκρίνειας, μεγάλης γωνίας θέασης. Ο υποστηρικτικός (δευτερεύων) εξοπλισμός αποτελείται από υλικό και λογισμικό μέρος διαχείρισης του κύριου εξοπλισμού και πρόσβασης στο διαδίκτυο, μεγάφωνα, κωδικοποιητές συμπίεσης και αποσυμπίεσης (codec) αρχείων εικόνας και ήχου, εναρμονισμένων - συμβατών με τα διεθνή πρότυπα, και λοιπό απαραίτητο ηλεκτρονικό υλικό διασύνδεσης των μερών του εξοπλισμού, κάμερες ανάγνωσης και μηχανές σάρωσης εγγράφων, καθώς και βάσεις στήριξης του κύριου και δευτερεύοντος εξοπλισμού.

3. Το σύνολο του εξοπλισμού είναι εύχρηστο, επιτρέπει τη διεξαγωγή της ζητούμενης διαδικαστικής πράξης και διευκολύνει τις εργασίες του δικαστηρίου. Ο εξοπλισμός παροχής υπηρεσιών διαδικτύου καλύπτει τις προϋποθέσεις για τη συνεχή, ταχεία και ασφαλή μετάδοση και λήψη των δεδομένων της διαδικασίας. Η τεχνική υποστήριξη ανατίθεται σε δικαστικό υπάλληλο της Υπηρεσίας, η οποία έχει την ευθύνη λειτουργίας του εξοπλισμού.

4. Η διαδικασία τηλεσυζήτησης και τηλεξέτασης μπορεί να μαγνητοφωνηθεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5. Τα έγγραφα, των οποίων γίνεται επίκληση κατά την τηλεσυζήτηση, μπορούν, εφόσον αυτό είναι τεχνικώς δυνατό, να παρουσιάζονται με τη χρησιμοποίηση χωριστής μηχανής εικονολήψιας εγγράφων, ως μέρους του εξοπλισμού.»

Άρθρο 8**Διεξαγωγή τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Γ στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας**

Στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προστίθεται άρθρο 133Γ ως εξής:

«Άρθρο 133Γ

Διεξαγωγή της τηλεματικής συνεδρίασης

1. Ο πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διευθύνσης ή ο πρόεδρος που διευθύνει το δικαστήριο, ορίζει τον δικαστικό υπάλληλο που συμμετέχει στην τηλεματική συνεδρίαση στον απομακρυσμένο τόπο. Αν ο απομακρυσμένος τόπος είναι ελληνική προξενική αρχή, χρέη δικαστικού υπαλλήλου ανατίθενται σε εξουσιοδοτημένο από τον πρόξενο άτομο.

2. Ο ορισθείς δικαστικός υπάλληλος και τα πρόσωπα που συμμετέχουν στη συνεδρίαση του απομακρυσμένου τόπου, οφείλουν να παρευρίσκονται στην ορισθείσα

αίθουσα πριν από την προγραμματισμένη ώρα έναρξης της μετάδοσης.

3. Ο δικαστικός υπάλληλος ταυτοποιεί τους διαδίκους, τους πληρεξούσιους δικηγόρους και τα πρόσωπα που συμμετέχουν στη διαδικασία. Τα έγγραφα και λοιπά στοιχεία, που προσκομίζονται κατά τη συζήτηση οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι διάδικοι ενώπιον του απομακρυσμένου τόπου, διαβιβάζονται με επιμέλεια του δικαστικού υπαλλήλου στη γραμματεία του δικαστηρίου, προκειμένου να συσχετισθούν με τη δικογραφία. Όσα προσκομίζονται σε μεταγενέστερο χρόνο, κατατίθενται στη γραμματεία του δικαστηρίου με επιμέλεια των διαδίκων.

4. Οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση όλων των στοιχείων της δικογραφίας, σύμφωνα με το άρθρο 130 του παρόντος και το άρθρο 70α του π.δ. 18/1989 (Α' 8) περί κωδικοποίησης διατάξεων νόμων για το Συμβούλιο της Επικρατείας.

5. Ο δικαστής που διευθύνει τη συζήτηση, αποφασίζει σχετικά με την έναρξη και την περάτωση της τηλεματικής συνεδρίασης και μεριμνά για την ομαλή διεξαγωγή της. Η συζήτηση της τηλεματικής συνεδρίασης διεξάγεται κατά τις διατάξεις του παρόντος και του π.δ. 18/1989. Διαδικαστικές πράξεις θεωρούνται όλες οι προβλεπόμενες από τα πιο πάνω νομοθετήματα πράξεις της διαδικασίας. Η εξέταση μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διαδίκων θεωρείται ότι διεξάγεται ενώπιον του Δικαστηρίου και έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ με την εξέταση στο ακροατήριο.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 135 του παρόντος και της παρ. 5 του άρθρου 33 του π.δ. 18/1989, για την υποβολή αιτήματος αναβολής δεν απαιτείται καταβολή παραβόλου από τον διάδικο και τον πληρεξούσιο δικηγόρο που παρίσταται στον απομακρυσμένο τόπο.»

Άρθρο 9**Πρακτικό τηλεματικής συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Δ στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας**

Στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προστίθεται άρθρο 133Δ ως εξής:

«Άρθρο 133Δ

Σύνταξη πρακτικού τηλεματικής συνεδρίασης

Αμέσως μετά από την ολοκλήρωση της τηλεματικής συνεδρίασης, ο ορισθείς δικαστικός υπάλληλος του απομακρυσμένου τόπου συντάσσει για κάθε υπόθεση, έκθεση, στην οποία αναφέρει την ημερομηνία και τον τόπο της συνεδρίασης, τα ονόματα των διαδίκων που παρευρέθησαν και των πληρεξούσιων δικηγόρων που παραστάθηκαν, καθώς και των λοιπών προσώπων που συμμετείχαν στη διαδικασία. Στην ίδια έκθεση αναφέρονται τα έγγραφα και λοιπά στοιχεία που υποβλήθηκαν από τους διαδίκους και τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Η έκθεση αυτή προσκομίζεται με επιμέλεια του δικαστικού υπαλλήλου στη Γραμματεία του δικαστηρίου, προκειμένου να συσχετισθεί με τον φάκελο της υπόθεσης και να επισυναφθεί στο οικείο πρακτικό συνεδρίασης.»

Άρθρο 10
Εξουσιοδοτική διάταξη για τη ρύθμιση των
διαδικαστικών ζητημάτων της τηλεματικής
συνεδρίασης - Προσθήκη άρθρου 133Ε στον
Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97) προστίθεται άρθρο 133Ε ως εξής:

«Άρθρο 133Ε
Ρύθμιση διαδικαστικών ζητημάτων της
τηλεματικής συνεδρίασης

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, δύναται να εξειδικεύονται τα διαδικαστικά ζητήματα της τηλεματικής συνεδρίασης των άρθρων 133Α έως και 133Δ, ιδίως όσον αφορά στη διεξαγωγή της συζήτησης, στην τήρηση πρακτικών, στην εξέταση προσώπων, μαρτύρων και πραγματογνωμόνων, στη νομιμοποίηση των δικηγόρων, στην πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, στην υποβολή υπομνημάτων, δικογράφων και εγγράφων και στην ακρόαση των διαδίκων και των πληρεξούσιων δικηγόρων από το δικαστήριο με τεχνολογικά μέσα, όταν τα πρόσωπα αυτά βρίσκονται εκτός της αίθουσας συνεδρίασης του δικαστηρίου και σε άλλον τόπο.»

Άρθρο 11
Δυνατότητα τηλεακρόασης των διαδίκων κατά
τη διαδικασία σε συμβούλιο - Τροποποίηση
παρ. 1 άρθρου 204 Κώδικα Διοικητικής
Δικονομίας

Στην παρ. 1 του άρθρου 204 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί εκδίκασης της αίτησης αναστολής, προστίθεται τέταρτο εδάφιο περί τηλεακρόασης και η παρ. 1 του άρθρου 204 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η εκδίκαση της αίτησης αναστολής γίνεται σε συμβούλιο, δεν καλούνται δε σε αυτήν οι διάδικοι. Το δικαστήριο, πάντως, μπορεί να τους καλέσει και να τους ακούσει. Η ακρόαση αυτή μπορεί να λάβει χώρα και κατ' ανάλογοι εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 6 έως 9 του άρθρου 133. Στην περίπτωση αυτή, εφόσον γίνει δεκτό σχετικό αίτημα, ο προγραμματισμός για τον χρόνο διενέργειας της τηλεακρόασης γίνεται με επιμέλεια της αρμόδιας γραμματείας του δικαστηρίου, αφού ενημερωθούν όλοι οι διάδικοι με κάθε πρόσφορο μέσο.»

Άρθρο 12
Προγραμματισμός διενέργειας τηλεακρόασης -
Τροποποίηση περ. η' παρ. 1 άρθρου 4
ν. 702/1977

Στο δεύτερο εδάφιο της περ. η' της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 702/1977 (Α' 268), περί κοινοποίησης της απόφασης περί διεξαγωγής τηλεακρόασης, η φράση «η απόφαση διεξαγωγής τηλεακρόασης κοινοποιείται με επιμέλεια του αιτούντος τρεις πλήρεις ημέρες πριν από την ακρόαση.» αντικαθίσταται από τη φράση «, εφόσον γίνει δεκτό σχετικό αίτημα, ο προγραμματισμός για τον χρόνο διενέργειας της τηλεακρόασης γίνεται με επιμέ-

λεια της αρμόδιας γραμματείας του δικαστηρίου, αφού ενημερωθούν όλοι οι διάδικοι με κάθε πρόσφορο μέσο.» και η περ. η' της παρ. 1 του άρθρου 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«η) Ως προς τη συζήτηση στο ακροατήριο ή την κατ' εξαίρεση ακρόαση των διαδίκων από το διοικητικό εφετείο σε συμβούλιο εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 6 έως 9 του άρθρου 133 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας. Στην περίπτωση της ακρόασης από το συμβούλιο, εφόσον γίνει δεκτό σχετικό αίτημα, ο προγραμματισμός για τον χρόνο διενέργειας της τηλεακρόασης γίνεται με επιμέλεια της αρμόδιας γραμματείας του δικαστηρίου, αφού ενημερωθούν όλοι οι διάδικοι με κάθε πρόσφορο μέσο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΔΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ
ΑΥΤΩΝ

Άρθρο 13
Καθορισμός της έδρας και της περιφέρειας των
τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των
μεταβατικών εδρών

1. Η έδρα και η περιφέρεια κάθε Διοικητικού Δικαστηρίου ορίζονται ως εξής:

Α. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑ

1. Διοικητικό Πρωτοδικείο Αγρινίου με έδρα το Αγρίνιο. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αγρινίου εμπίπτουν οι Δήμοι Αγρινίου, Άκτιου-Βόνιτσας, Αμφιλοχίας και Θέρμου της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

2. Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών με έδρα την Αθήνα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών εμπίπτουν: α) οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, πλην του Δήμου Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, β) οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Βορείου Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής, γ) οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικού Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής, πλην του Δήμου Χαϊδαρίου και δ) οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Κεντρικού Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής.

3. Διοικητικό Πρωτοδικείο Αλεξανδρούπολης με έδρα την Αλεξανδρούπολη. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αλεξανδρούπολης εμπίπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται η Ορεσιτιάδα, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων Διδυμότειχου και Ορεσιτιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

4. Διοικητικό Πρωτοδικείο Βέροιας με έδρα τη Βέροια. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Βέροιας εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενότητων Ημαθίας και Πέλλας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

5. Διοικητικό Πρωτοδικείο Βόλου με έδρα τον Βόλο. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Βόλου

εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

6. Διοικητικό Πρωτοδικείο Ηρακλείου με έδρα το Ηράκλειο. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ηρακλείου εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Ηρακλείου και Λασιθίου της Περιφέρειας Κρήτης.

7. Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πιερίας και Χαλκιδικής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται η Κατερίνη, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Πιερίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

8. Διοικητικό Πρωτοδικείο Ιωαννίνων με έδρα τα Ιωάννινα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ιωαννίνων εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων και Πρέβεζας της Περιφέρειας Ηπείρου. Ως μεταβατικές έδρες ορίζονται η Άρτα, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Άρτας της Περιφέρειας Ηπείρου, η Πρέβεζα, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας της Περιφέρειας Ηπείρου και η Ηγουμενίτσα, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Θεσπρωτίας της Περιφέρειας Ηπείρου.

9. Διοικητικό Πρωτοδικείο Καβάλας με έδρα την Καβάλα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Καβάλας εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Δράμας, Θάσου και Καβάλας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

10. Διοικητικό Πρωτοδικείο Καλαμάτας με έδρα την Καλαμάτα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Καλαμάτας εμπίπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

11. Διοικητικό Πρωτοδικείο Κέρκυρας με έδρα την Κέρκυρα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κέρκυρας εμπίπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

12. Διοικητικό Πρωτοδικείο Κοζάνης με έδρα την Κοζάνη. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κοζάνης εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης και Φλώρινας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας. Ως μεταβατικές έδρες ορίζονται η Καστοριά, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και η Φλώρινα, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Φλώρινας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας.

13. Διοικητικό Πρωτοδικείο Κομοτηνής με έδρα την Κομοτηνή. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κομοτηνής εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Ξάνθης και Ροδόπης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται η Ξάνθη, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Ξάνθης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

14. Διοικητικό Πρωτοδικείο Κορίνθου με έδρα την Κόρινθο. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου

Κορίνθου εμπίπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

15. Διοικητικό Πρωτοδικείο Λαμίας με έδρα τη Λαμία. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Λαμίας εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Ευρυτανίας και Φθιώτιδος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

16. Διοικητικό Πρωτοδικείο Λάρισας με έδρα τη Λάρισα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Λάρισας εμπίπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Λάρισας της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

17. Διοικητικό Πρωτοδικείο Λιβαδειάς με έδρα τη Λιβαδειά. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Λιβαδειάς εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Βοιωτίας και Φωκίδος της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

18. Διοικητικό Πρωτοδικείο Μεσολογγίου με έδρα το Μεσολόγγι. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Μεσολογγίου εμπίπτουν οι Δήμοι Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου, Ναυπακτίας και Ξηρομέρου της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Λευκάδας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται η Λευκάδα, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Λευκάδας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

19. Διοικητικό Πρωτοδικείο Μυτιλήνης με έδρα τη Μυτιλήνη. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Μυτιλήνης εμπίπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Λέσβου, Λήμνου και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται η Χίος, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

20. Διοικητικό Πρωτοδικείο Ναυπλίου με έδρα το Ναύπλιο. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ναυπλίου εμπίπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

21. Διοικητικό Πρωτοδικείο Πάτρας με έδρα την Πάτρα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πάτρας εμπίπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Ιθάκης και Κεφαλληνίας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται το Αργοστόλι, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων των Περιφερειακών Ενοτήτων Ιθάκης και Κεφαλληνίας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

22. Διοικητικό Πρωτοδικείο Πειραιά με έδρα τον Πειραιά. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πειραιά εμπίπτουν: α) ο Δήμος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης εκ των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, β) οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, γ) ο Δήμος Χαϊδαρίου εκ των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικού Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής, δ) οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής, ε) οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Νοτίου Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής και στ) οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς της Περιφέρειας Αττικής.

23. Διοικητικό Πρωτοδικείο Πύργου με έδρα τον Πύργο. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πύργου εμπíπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Ζακύνθου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται η Ζάκυνθος, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Ζακύνθου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

24. Διοικητικό Πρωτοδικείο Ρόδου με έδρα τη Ρόδο. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Ρόδου εμπíπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Καλύμνου, Καρπάθου-Ηρωικής Νήσου Κάσου, Κω και Ρόδου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ως μεταβατικές έδρες ορίζονται η Κάλυμνος, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Καλύμνου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και η Κως, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Κω της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

25. Διοικητικό Πρωτοδικείο Σερρών με έδρα τις Σέρρες. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Σερρών εμπíπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

26. Διοικητικό Πρωτοδικείο Σύρου με έδρα τη Σύρο. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Σύρου εμπíπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας και Σάμου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Άνδρου, Θήρας, Κέας-Κύθνου, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Σύρου και Τήνου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται η Σάμος, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας και Σάμου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

27. Διοικητικό Πρωτοδικείο Τρικάλων με έδρα τα Τρίκαλα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρικάλων εμπíπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Καρδίτσας και Τρικάλων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

28. Διοικητικό Πρωτοδικείο Τρίπολης με έδρα την Τρίπολη. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Τρίπολης εμπíπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Αρκαδίας και Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Ως μεταβατική έδρα ορίζεται η Σπάρτη, στην οποία εκδικάζονται οι υποθέσεις των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

29. Διοικητικό Πρωτοδικείο Χαλκίδας με έδρα τη Χαλκίδα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας εμπíπτουν οι Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

30. Διοικητικό Πρωτοδικείο Χανίων με έδρα τα Χανιά. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χανίων εμπíπτουν οι Δήμοι των Περιφερειακών Ενοτήτων Ρεθύμνου και Χανίων της Περιφέρειας Κρήτης.

Β. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΕΦΕΤΕΙΑ

1. Διοικητικό Εφετείο Αθηνών με έδρα την Αθήνα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών εμπíπτει η περιφέρεια του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

2. Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Θεσσα-

λονίκης εμπíπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Βέροιας, Θεσσαλονίκης, Κοζάνης και Σερρών.

3. Διοικητικό Εφετείο Ιωαννίνων με έδρα τα Ιωάννινα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων εμπíπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Ιωαννίνων και Κέρκυρας. Ορίζεται μεταβατική έδρα του Διοικητικού Εφετείου Ιωαννίνων στην έδρα του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κέρκυρας για την εκδίκαση των εφέσεων κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κέρκυρας, καθώς και για την εκδίκαση των ενδίκων βοηθημάτων που εισάγουν διοικητικές διαφορές με διαδίκους τις αρχές που εδρεύουν στην Περιφερειακή Ενότητα Κέρκυρας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.

4. Διοικητικό Εφετείο Κομοτηνής με έδρα την Κομοτηνή. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής εμπíπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Αλεξανδρούπολης, Καβάλας και Κομοτηνής.

5. Διοικητικό Εφετείο Λάρισας με έδρα τη Λάρισα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Λάρισας εμπíπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Βόλου, Λάρισας και Τρικάλων.

6. Διοικητικό Εφετείο Πάτρας με έδρα την Πάτρα. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Πάτρας εμπíπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Αγρινίου, Μεσολογίου, Πάτρας και Πύργου.

7. Διοικητικό Εφετείο Πειραιά με έδρα τον Πειραιά. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά εμπíπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Λαμίας, Λιβαδειάς, Μυτιλήνης, Πειραιά, Ρόδου, Σύρου και Χαλκίδας. Ορίζεται μεταβατική έδρα του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά στην έδρα του Διοικητικού Πρωτοδικείου Σύρου για την εκδίκαση των εφέσεων κατά των αποφάσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Σύρου, καθώς και για την εκδίκαση των ενδίκων βοηθημάτων που εισάγουν διοικητικές διαφορές με διαδίκους τις αρχές που εδρεύουν στις Περιφερειακές Ενότητες Ικαρίας και Σάμου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και στις Περιφερειακές Ενότητες Άνδρου, Θήρας, Κέας-Κύθνου, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Σύρου και Τήνου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Επίσης, ορίζονται μεταβατικές έδρες του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά στις έδρες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Ρόδου και Μυτιλήνης, για την εκδίκαση των εφέσεων κατά των αποφάσεων καθενός από τα Πρωτοδικεία αυτά αντίστοιχα, καθώς και για την εκδίκαση των ενδίκων βοηθημάτων που εισάγουν διοικητικές διαφορές με διαδίκους τις αρχές που εδρεύουν στις Περιφερειακές Ενότητες Κω, Καρπάθου-Ηρωικής Νήσου Κάσου, Καλύμνου και Ρόδου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και στις Περιφερειακές Ενότητες Λέσβου, Λήμνου και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αντίστοιχα.

8. Διοικητικό Εφετείο Τρίπολης με έδρα την Τρίπολη. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Τρίπολης εμπíπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Καλαμάτας, Κορίνθου, Ναυπλίου και Τρίπολης.

9. Διοικητικό Εφετείο Χανίων με έδρα τα Χανιά. Στην περιφέρεια του Διοικητικού Εφετείου Χανίων εμπíπτουν οι περιφέρειες των Διοικητικών Πρωτοδικείων Ηρακλείου και Χανίων.

2. Οι ρυθμίσεις της παρ. 1, σχετικά με την έδρα και την περιφέρεια των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, μπορούν να τροποποιούνται με τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 2 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109).

Άρθρο 14 **Κατά τόπον αρμοδιότητα - Τροποποίηση** **άρθρου 7 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας**

Στο άρθρο 7 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί κατά τόπο αρμοδιότητας, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 2: αα) στην περ. α) οι λέξεις «δήμων και κοινοτήτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», αβ) αντικαθίσταται η περ. β), αγ) στην περ. γ) οι λέξεις «αρμόδιο είναι και» διαγράφονται, αδ) στην περ. ε) η φράση «αρμόδιο δικαστήριο είναι» διαγράφεται, αε) προστίθεται περ. στ), περί διαφορών ανάμεσα στον e-ΕΦΚΑ και τους ασφαλισμένους ή συνταξιούχους ή τους δικαιούμενους παροχές από αυτόν, και β) στην παρ. 4 μετά από τη φράση «εδρεύει στην αλλοδαπή» τίθεται η φράση «ή όταν στην αλλοδαπή κατοικεί ο διάδικος στις περ. β' και στ' της παρ. 2,» και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7 **Κατά τόπο**

1. Αρμόδιο στον πρώτο, ή πρώτο και τελευταίο, βαθμό είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η αρχή από πράξη, παράλειψη ή υλική ενέργεια οργάνου της οποίας δημιουργήθηκε η διαφορά. Επί μεταβίβασης από όργανο οποιασδήποτε αρχής του δικαιώματος υπογραφής, η αρμοδιότητα του προηγούμενου εδαφίου κρίνεται με βάση την περιφέρεια του οργάνου το οποίο υπογράφει με εντολή του. Η αρμοδιότητα αυτή διατηρείται και στις περιπτώσεις που, κατά των πράξεων ή παραλείψεων τούτων, ασκείται οποιαδήποτε διοικητική προσφυγή.

2. Κατ' εξαίρεση, αρμόδιο δικαστήριο είναι:

α) αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν τα όρια των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύουν οι διάδικοι οργανισμοί, και αν αυτοί εδρεύουν σε περιφέρειες περισσότερων δικαστηρίων, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ο πολυπληθέστερος, κατά την τελευταία απογραφή, οργανισμός,

β) αν πρόκειται για διαφορές ανάμεσα στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) και τα πρόσωπα που δικαιούνται παροχές από αυτόν, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου κατοικεί ο ενδιαφερόμενος για τη χορήγηση παροχής ή αυτός σε βάρος του οποίου έγινε καταλογισμός χρηματικού ποσού, κατά τον χρόνο άσκησης του ενδίκου βοηθήματος,

γ) αν πρόκειται για διαφορές που αφορούν στις αποδοχές του προσωπικού εν γένει του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ., το δικαστήριο του τόπου όπου υπηρετεί ο υπάλληλος,

δ) αν πρόκειται για διαφορές που δημιουργήθηκαν από Πράξεις Επιβολής Προστίμου του ν. 2556/1997

(Α' 270), εκείνο στην περιφέρεια του οποίου λειτουργεί η επιχείρηση ή δραστηριοποιείται ο εργοδότης σε βάρος της οποίας ή του οποίου αντίστοιχα επιβάλλεται το πρόστιμο, ανεξαρτήτως της έδρας του εκδόντος την πράξη οργάνου,

ε) αν πρόκειται για φορολογικές διαφορές από πράξεις ελεγκτικών Αρχών που εδρεύουν στην Αθήνα, αλλά η αρμοδιότητα ελέγχου τους εκτείνεται και πέραν της Αττικής, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει ή κατοικεί το ελεγχόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο,

στ) αν πρόκειται για διαφορές ανάμεσα στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και τους ασφαλισμένους ή συνταξιούχους ή τους δικαιούμενους παροχές από αυτόν, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου κατοικεί ο ασφαλισμένος ή συνταξιούχος ή δικαιούμενος την παροχή κατά τον χρόνο άσκησης του ενδίκου βοηθήματος και, σε περίπτωση θανάτου, εκείνο στην περιφέρεια του οποίου κατοικούσε το πιο πάνω πρόσωπο κατά τον χρόνο του θανάτου. Επί διενέργειας ελέγχου στην επιχείρηση του εργοδότη, εκείνο του τόπου της επιχείρησης στην οποία αφορά ο έλεγχος ή στην οποία παρέχεται ή παρασχέθηκε η ασφαλιστέα εργασία.

3. Αν πρόκειται για αγωγή προς επιδίωξη αξίωσης που ερείδεται σε πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων περισσότερων αρχών, η αρμοδιότητα καθορίζεται από την έδρα οποιασδήποτε από τις αρχές αυτές, κατ' επιλογήν του ενάγοντος.

4. Όταν η αρχή εδρεύει στην αλλοδαπή ή όταν στην αλλοδαπή κατοικεί ο διάδικος, στις περ. β' και στ' της παρ. 2, αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Πρωτεύουσας.

5. Αρμόδιο στον δεύτερο βαθμό είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται εκείνο που εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.»

Άρθρο 15 **Απαραίτητα στοιχεία δικογράφου -** **Τροποποίηση περ. γ' παρ. 1 άρθρου 45 Κώδικα** **Διοικητικής Δικονομίας**

Στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 45 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί απαραίτητων στοιχείων του δικογράφου, μετά από τις λέξεις «αριθμό φορολογικού μητρώου,» προστίθενται οι λέξεις «αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφάλισης,» και η παρ. 1 του άρθρου 45 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το δικόγραφο, εκτός από τα στοιχεία που απαιτούν ειδικότερες διατάξεις, πρέπει να προσδιορίζει σαφώς το είδος και το αντικείμενό του και να αναφέρει:

α) το δικαστήριο στο οποίο απευθύνεται,

β) τον τόπο και τον χρόνο της σύνταξής του και

γ) αν υποβάλλεται μεν από φυσικό πρόσωπο, το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, τον αριθμό φορολογικού μητρώου, τον αριθμό μητρώου κοινωνικής ασφάλισης, την ηλεκτρονική διεύθυνση και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του ίδιου, του νόμιμου αντιπροσώπου του και, αν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξούσιου και του αντικλήτου του, αν υποβάλλεται δε από νομικό πρόσωπο, ένωση προσώπων ή ομάδα φορολογικού μητρώου, καθώς και το όνομα, επώνυμο,

πατρώνυμο, αριθμό φορολογικού μητρώου, ηλεκτρονική διεύθυνση και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου τους και, αν υπάρχουν, του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου τους, ενώ, αν υποβάλλεται από το Δημόσιο, τον τίτλο της δημόσιας υπηρεσίας, ηλεκτρονική διεύθυνση και το όργανο που το εκπροσωπεί,

δ) αν το δικόγραφο υπογράφεται από δικηγόρο, αναγράφεται η ηλεκτρονική του διεύθυνση. Στο δικόγραφο περιέχεται και συνοπτική έκθεση των τιθέμενων νομικών ζητημάτων, η οποία δεν υπερβαίνει τις διακόσιες (200) λέξεις. Το περιεχόμενο της έκθεσης μπορεί να καθορίζεται με απόφαση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, η οποία αναρτάται σε πίνακες ανακοινώσεων ή στην ιστοσελίδα των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Η υποχρέωση για σύνταξη συνοπτικής έκθεσης δεν αφορά την αίτηση αναστολής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΙΔΡΥΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΤΗΛΕΜΑΤΙΚΗΣ

Άρθρο 16 Οδικός χάρτης και χρονοδιάγραμμα

Οι δράσεις που απαιτούνται για την ίδρυση, την οργάνωση και τη λειτουργία των δικαστικών γραφείων τηλεματικής των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και την εισαγωγή της χρήσης των τεχνολογιών τηλεματικής σε αυτά, υλοποιούνται με βάση τη σύνοψη βημάτων Οδικού Χάρτη και το χρονοδιάγραμμα που προσαρτώνται ως Παράρτημα και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος.

Άρθρο 17 Επιτροπή Παρακολούθησης Εφαρμογής Οδικού Χάρτη

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης του Οδικού Χάρτη συνιστάται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, τριμελής Επιτροπή, που αποτελείται από τον Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, έναν (1) Σύμβουλο Επικρατείας και έναν (1) δικαστικό λειτουργό της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η Επιτροπή συντάσσει εκθέσεις για την πορεία εφαρμογής του Οδικού Χάρτη, στις οποίες περιλαμβάνονται και προτάσεις για τις επιπλέον δράσεις που απαιτείται να αναληφθούν για την υλοποίησή του, την οποία απευθύνει προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης δύνανται να συνιστώνται Ομάδες Εργασίας, προς υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής.

Άρθρο 18 Μετατροπή μεταβατικών εδρών τακτικών διοικητικών δικαστηρίων σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής

Οι υφιστάμενες την 31η.12.2026 μεταβατικές έδρες των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων μετατρέπονται σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 19 Μεταβατική διάταξη

Η παρ. 1 του άρθρου 13 και το άρθρο 14 δεν καταλαμβάνουν τα ένδικα βοηθήματα και μέσα τα οποία έχουν κατατεθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 46, και οι σχετικές υποθέσεις κρατούνται και εκδικάζονται από το δικαστήριο, στο οποίο ασκήθηκαν τα αντίστοιχα ένδικα βοηθήματα και μέσα. Κατ'εξίαιρηση, οι υποθέσεις της Περιφερειακής Ενότητας Θεσπρωτίας και της μεταβατικής έδρας Ηγουμενίτσας, που δεν έχουν συζητηθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 46, παραπέμπονται, με πράξη του προέδρου του Διοικητικού Πρωτοδικείου Κέρκυρας, στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Ιωαννίνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20 Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος της παρ. 1 του άρθρου 13, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 46 του παρόντος, καταργείται το π.δ. 404/1978 (Α' 83), περί «Καθορισμού εδρών και περιφερειών των διοικητικών δικαστηρίων του Κράτους».

ΜΕΡΟΣ Β' ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΑΝΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Άρθρο 21 Ορισμός εισηγητή δικαστή στο σύνολο των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων - Τροποποίηση άρθρου 127 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας

Στο άρθρο 127 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί ορισμού δικασίμου και εγγραφής στο πινάκιο, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 3 α) στο πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται η φράση «συμβουλίου διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή ο πρόεδρος του τμήματος, αμέσως μετά την κατάθεση του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, με πράξη του επ' αυτού, ορίζει εισηγητή» από τη φράση «του τμήματος, με πράξη του επί του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, ορίζει εισηγητή, τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από τη δικάσιμο», β) στο δεύτερο εδάφιο διαγράφεται η φράση «του συμβουλίου διεύθυνσης ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο ή» και γ) καταργούνται το τρίτο και τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 127 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 127

Ορισμός δικασίμου - Εγγραφή στο πινάκιο

1. Ο πρόεδρος του συμβουλίου ή ο δικαστής που διευθύνει το δικαστήριο, με πράξη του πάνω στα κατά το προηγούμενο άρθρο δικόγραφα ορίζει δικάσιμο. Ο ίδιος μπορεί, κατά τον ίδιο τρόπο, να ορίσει συντομότερη δικάσιμο από εκείνην που όρισε αρχικά είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε διαδίκου. Όσες από τις διαφορές της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 6, που υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του εφετείου, έχουν αντικείμενο που υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, προσδιορίζονται κατά προτεραιότητα εντός τριών (3) μηνών από την κατάθεση του δικογράφου. Ως αντικείμενο της διαφοράς νοείται το ποσό της εισφοράς, φόρου, τέλους κ.λπ., χωρίς προσαυξήσεις και πρόσθετους φόρους.

2. Οι υποθέσεις που προσδιορίζονται για κάθε δικάσιμο, καταχωρούνται στο πινάκιο που προβλέπεται από το π.δ. 402/1983, όπως εκάστοτε ισχύει, το οποίο και τηρείται από τη γραμματεία.

3. Ο πρόεδρος του τμήματος, με πράξη του επί του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, ορίζει εισηγητή, τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από τη δικάσιμο, τόσο για τις υποθέσεις τριμελούς όσο και μονομελούς σύνθεσης και δίνει εντολή να ανακοινωθεί η δικογραφία σε αυτόν. Ο πρόεδρος του τμήματος μπορεί οποτεδήποτε, ακόμη και προφορικώς, να αντικαταστήσει τον εισηγητή σε περίπτωση κωλύματος.»

Άρθρο 22**Ειδική καταγραφή του λόγου αναβολής της συζήτησης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 135 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας**

Στην παρ. 3 του άρθρου 135 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί μη παράστασης διαδίκου και αναβολής της συζήτησης, μετά από το δεύτερο εδάφιο, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με αίτηση του διαδίκου μπορεί να αναβληθεί η συζήτηση της υπόθεσης μόνο μία (1) φορά ανά βαθμό δικαιοδοσίας, εφόσον, κατά την κρίση του δικαστηρίου, συντρέχει σπουδαίος λόγος. Το δικαστήριο μπορεί πάντοτε να αναβάλλει τη συζήτηση της υπόθεσης αυτεπαγγέλτως, όταν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης της υπόθεσης, ο λόγος της αναβολής καταχωρίζεται, με ειδική αιτιολογία, στο οικείο πρακτικό. Για την υποβολή αιτήματος αναβολής ο διάδικος καταβάλλει παράβολο υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) ως εξής:

α) ποσού τριάντα (30) ευρώ, ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου,

β) ποσού σαράντα (40) ευρώ, ενώπιον του τριμελούς πρωτοδικείου και

γ) ποσού πενήντα (50) ευρώ, ενώπιον του εφετείου.

Σε κοινό αίτημα αναβολής περισσότερων διαδίκων καταβάλλεται ένα παράβολο, το οποίο επιμερίζεται ισομερώς. Δεν υπέχουν υποχρέωση καταβολής παραβόλου το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης

(Ο.Τ.Α.). Δεν καταβάλλεται παράβολο σε περίπτωση αποχής των δικηγόρων. Το παράβολο επιστρέφεται αν το αίτημα της αναβολής απορριφθεί από το δικαστήριο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'**ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ****ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΩΝ ΣΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ)****Άρθρο 23****Ολοκλήρωση ηλεκτρονικής κατάθεσης στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ) - Αντικατάσταση παρ. 7 και τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 126 Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας**

Στο άρθρο 126 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), περί άσκησης ενδίκων βοηθημάτων και μέσων, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) η παρ. 7 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 8: βα) στο πρώτο εδάφιο επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, η λέξη «προηγμένη» αντικαθίσταται από τη λέξη «εγκεκριμένη» και επικαιροποιείται η νομοθετική παραπομπή ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο για την ηλεκτρονική υπογραφή, ββ) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και οι παρ. 7 και 8 διαμορφώνονται ως εξής:

«7. Τα δικόγραφα μπορούν να υποβάλλονται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η ηλεκτρονική κατάθεση ολοκληρώνεται με την υποβολή και καταχώριση του οικείου δικογράφου ή εγγράφου στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ) κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 1 του π.δ. 40/2013 (Α' 75).

8. Με την επιφύλαξη του άρθρου 26, των παρ. 2 και 3 του άρθρου 27, της παρ. 2 του άρθρου 29, της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 32, της παρ. 2 του άρθρου 58, του άρθρου 126B και του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 267, τα δικόγραφα και τα λοιπά έγγραφα υποβάλλονται αποκλειστικώς με ηλεκτρονικά μέσα από την 1η.1.2021 και είναι έγκυρα εφόσον φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4727/2020. Η ηλεκτρονική κατάθεση ολοκληρώνεται με την υποβολή και καταχώριση του οικείου δικογράφου ή εγγράφου στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 1 του π.δ. 40/2013.»

Άρθρο 24**Ολοκλήρωση ηλεκτρονικής κατάθεσης στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 19 π.δ. 18/1989**

Στην παρ. 8 του άρθρου 19 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), περί της ηλεκτρονικής κατάθεσης και επίδοσης δικογράφων

και λοιπών εγγράφων, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο επικαιροποιείται η νομοθετική παραπομπή ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο για την ηλεκτρονική υπογραφή, β) αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Το ένδικο μέσο ή βοήθημα μπορεί να υποβάλλεται και με ηλεκτρονικά μέσα, εφόσον φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η ηλεκτρονική κατάθεση ολοκληρώνεται με την υποβολή και καταχώριση του οικείου δικογράφου ή εγγράφου στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ), κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 1 του π.δ. 40/2013 (Α' 75).»

Άρθρο 25

Ολοκλήρωση ηλεκτρονικής κατάθεσης στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 70α π.δ. 18/1989

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 70α του π.δ. 18/1989 (Α' 8), περί της ηλεκτρονικής κατάθεσης και επίδοσης δικογράφων και λοιπών εγγράφων, αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 27 και των αιτήσεων περί ευεργετήματος πενίας, όπου στις διατάξεις του παρόντος αναφέρεται η κατάθεση δικογράφου ή εγγράφου σε έντυπη μορφή, από την 1η.1.2021 νοείται αποκλειστικώς η ηλεκτρονική κατάθεσή τους, εφόσον τα δικόγραφα ή έγγραφα αυτά φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η ηλεκτρονική κατάθεση ολοκληρώνεται με την υποβολή και καταχώριση του οικείου δικογράφου ή εγγράφου στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ) κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 1 του π.δ. 40/2013 (Α' 75).»

Άρθρο 26

Διαδικασία ηλεκτρονικής κατάθεσης δικογράφου - Αντικατάσταση άρθρου 1 π.δ. 40/2013

Το άρθρο 1 του π.δ. 40/2013 (Α' 75), περί της διαδικασίας ηλεκτρονικής κατάθεσης στο Συμβούλιο της Επικρατείας και στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1

Διαδικασία ηλεκτρονικής κατάθεσης

1. Η ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων και λοιπών εγγράφων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων που προβλέπονται στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 19 και στο άρθρο 70Α του π.δ. 18/1989 (Α' 8) και στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 126 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), αντιστοίχως, ενεργείται με την καταχώρισή τους στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων της Διοικητικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ). Με την επιφύλαξη του παρόντος, κατά την ηλεκτρονική κατάθεση ισχύουν το π.δ. 18/1989, ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας, καθώς

και οι ειδικοί νόμοι που ρυθμίζουν την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και μέσω των ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

2. Η ταυτοποίηση και αυθεντικοποίηση του καταθέτη και η είσοδος στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ πραγματοποιούνται, ιδίως, μέσω: α) της εφαρμογής του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Δικηγορικών Συλλόγων, β) της εφαρμογής ethemis ID που είναι διαθέσιμη μέσω της διαδικτυακής πύλης της διοικητικής δικαιοσύνης και γ) του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΟΠΣ ΝΣΚ).

3. Όταν πραγματοποιείται είσοδος μέσω του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος Δικηγορικών Συλλόγων, ο καταθέτης:

α. εισάγει στο Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Δικηγορικών Συλλόγων το μοναδικό αναγνωριστικό και συνθηματικό που του έχει χορηγηθεί σύμφωνα με το άρθρο 2 για αναγνώρισή του από το πληροφοριακό σύστημα, ώστε να επιβεβαιωθούν στη συνέχεια τα υπόλοιπα προσωπικά στοιχεία του,

β. επιλέγει το αρμόδιο δικαστήριο,

γ. καταχωρίζει τα στοιχεία που του ζητούνται,

δ. επιλέγει την κατηγορία και το είδος του δικογράφου από τους αντίστοιχους πίνακες και συμπληρώνει τα στοιχεία των διαδικών και του εντολέα του, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία,

ε. εάν συντρέχει περίπτωση καταβολής τελών, ενσήμων, παραβόλων ή δαπανημάτων, πραγματοποιεί την ηλεκτρονική πληρωμή των εκάστοτε προβλεπομένων τελών, ενσήμων, παραβόλων και εν γένει δαπανημάτων. Μετά τη δέσμευση των αντίστοιχων ποσών από τον τραπεζικό λογαριασμό του καταθέτη, ο τελευταίος κατευθύνεται στην εφαρμογή ηλεκτρονικής κατάθεσης του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ.

4. Για την πραγματοποίηση εισόδου μέσω της εφαρμογής ethemisID, απαιτείται η αυθεντικοποίηση του καταθέτη είτε με τους κωδικούς - διαπιστευτήρια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (κωδικοί TAXISnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184) είτε μέσω του κόμβου eIDAS με τη χρήση της εθνικής ηλεκτρονικής του ταυτότητας (eID). Στην περίπτωση που ο καταθέτης ενεργεί είσοδο στην εφαρμογή ως δικηγόρος που διαθέτει ηλεκτρονική ταυτότητα κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την είσοδό του οφείλει να αποδείξει την ικανότητά του να ενεργεί ως δικηγόρος ενώπιον δικαστικών αρχών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε με την επισύναψη πρόσφορων προς τούτο δημοσίων εγγράφων είτε με τη χρήση ειδικής προς τούτο εφαρμογής. Μετά την αυθεντικοποίηση του καταθέτη, ο τελευταίος αποκτά πρόσβαση στην εφαρμογή ηλεκτρονικής κατάθεσης του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ.

5. Για την πραγματοποίηση εισόδου μέσω του ΟΠΣ ΝΣΚ ο καταθέτης αυθεντικοποιείται από το σύστημα του ΝΣΚ και προωθείται στη σελίδα κατάθεσης δικογράφων του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ.

6. Στην εφαρμογή του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ ο καταθέτης συμπληρώνει τα υποχρεωτικά και προαιρετικά πεδία που του ζητούνται και, μετά την ολοκλήρωση της καταχώρισης όλων των αναγκαίων στοιχείων, επισυνάπτει το δικόγρα-

φο, το οποίο πρέπει να φέρει προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, σε ηλεκτρονική μορφή και το υποβάλλει. Επισυνάπτει, επίσης, αντίγραφο της προσβαλλόμενης διοικητικής πράξης ή δικαστικής απόφασης σε ηλεκτρονική μορφή, εφόσον υπάρχει στην κατοχή του. Ως προς τη μορφή και τον όγκο των ηλεκτρονικών αρχείων εφαρμόζονται οι παρ. 2 και 3 του παρόντος.

7. Η κατάθεση ολοκληρώνεται με την υποβολή και καταχώριση του οικείου εγγράφου ή δικογράφου στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ και την εμφάνιση μηνύματος επιβεβαίωσης της επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας κατάθεσης, στο οποίο περιλαμβάνεται και ο αριθμός κατάθεσης του δικογράφου. Συγχρόνως, παράγεται αυτομάτως από το ΟΣΔΔΥ-ΔΔ έκθεση κατάθεσης, η οποία φέρει προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή και καταγράφει το δικαστήριο και τον αριθμό κατάθεσης, καθώς και την ακριβή ημερομηνία και ώρα καταχώρισης, η οποία συνιστά τον χρόνο κατάθεσης. Στην περίπτωση αδυναμίας αυτόματης παραγωγής της ως άνω έκθεσης κατάθεσης, ο καταθέτης δύναται να εκτυπώσει το προαναφερθέν μήνυμα επιβεβαίωσης της επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας κατάθεσης και να αντλήσει την οικεία έκθεση κατάθεσης ευθύς μόλις τούτο καταστεί δυνατό. Τα ρολόγια των εξυπηρετητών που εμπλέκονται στην ηλεκτρονική κατάθεση, συγχρονίζονται περιοδικά με εξυπηρετητές ή διαδικτυακές συσκευές που λειτουργούν ως σημείο αναφοράς ώρας.

8. Το ΟΣΔΔΥ-ΔΔ αποστέλλει την έκθεση κατάθεσης στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ο καταθέτων έχει δηλώσει και στην ηλεκτρονική θυρίδα που έχει δημιουργηθεί γι' αυτόν στο πληροφοριακό σύστημα του δικαστηρίου. Η επιβεβαίωση της κατάθεσης δικογράφου ή εγγράφου, την οποία παρέχει το δικαστήριο, δεν επηρεάζει την κρίση περί δικονομικά παραδεκτού των διαβιβαζόμενων δικογράφων ή εγγράφων.

9. Οι εκτυπώσεις των ηλεκτρονικών εγγράφων αποτελούν απλά αντίγραφα τους. Για τη δημιουργία ακριβούς αντιγράφου εκ του πρωτοτύπου ηλεκτρονικού εγγράφου εφαρμόζεται αναλογικώς το άρθρο 14 του ν. 4727/2020.

10. Η ηλεκτρονική κατάθεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων δεν ενεργείται με την αποστολή δικογράφων και λοιπών εγγράφων, όπως δηλώσεων, αποδεικτικών στοιχείων με τη χρήση υπηρεσιών ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τη χρήση τηλεομοιοτυπίας.»

Άρθρο 27
Αρμοδιότητες γραμματείας δικαστηρίων
σε σχέση με την ηλεκτρονική κατάθεση
δικογράφου - Αντικατάσταση άρθρου 3
π.δ. 40/2013

Το άρθρο 3 του π.δ. 40/2013 (Α' 75), περί των αρμοδιοτήτων της γραμματείας των δικαστηρίων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3
 Αρμοδιότητες Γραμματείας Δικαστηρίων

1. Η Γραμματεία των δικαστηρίων της παρ. 1 του άρθρου 1, στην οποία κατατίθεται ηλεκτρονικά το δικόγραφο, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α. υποδέχεται από το Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα των Δικηγορικών Συλλόγων, την εφαρμογή ethemisID και το ΟΠΣ ΝΣΚ όλα τα έγγραφα, τα οποία έχουν καταχωριστεί, και συγχρόνως ελέγχει και ενημερώνει κατάλληλα τα δεδομένα που διασφαλίζουν την εγκυρότητα της επιχειρούμενης κατάθεσης,

β. υποδέχεται το συννημένο δικόγραφο,

γ. ελέγχει την εγκυρότητα της ηλεκτρονικής υπογραφής,

δ. παρέχει καθημερινώς τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής κατάθεσης από το πληροφοριακό σύστημα που διαθέτει, εκτός από την καθορισμένη ώρα καθημερινής συντήρησης και λήψης αντιγράφων (back up), εφόσον τα πληροφοριακά συστήματα που εμπλέκονται στη διαδικασία ηλεκτρονικής κατάθεσης δεν είναι εκτός λειτουργίας για λόγους συντήρησης ή για οποιονδήποτε άλλον λόγο,

ε. ενημερώνει το Ενιαίο Πληροφοριακό Σύστημα Δικηγορικών Συλλόγων για την κατάθεση του δικογράφου,

στ. εξασφαλίζει στους διαδίκους, στους πληρεξούσιους δικηγόρους και στα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους τη δυνατότητα ηλεκτρονικής παρακολούθησης της εξέλιξης της διαδικασίας,

ζ. παρέχει στους δικαιούμενους προς τούτο πληρεξούσιους δικηγόρους ή μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ηλεκτρονικό αντίγραφο των δικαστικών αποφάσεων, το οποίο φέρει προηγμένη ή άλλη ισοδύναμη ηλεκτρονική υπογραφή.

2. Η σύνδεση με τις παραπάνω ιστοσελίδες γίνεται μέσω ασφαλούς πρωτοκόλλου. Τα επισυναπτόμενα έγγραφα, όπως εισαγωγικά δικόγραφα, υπομνήματα και άλλα σχετικά έγγραφα, πρέπει να είναι σε μορφή Portable Document Format (PDF) και δεν πρέπει να υπερβαίνουν σε όγκο τα 12 MB. Στην ιστοσελίδα κάθε δικαστηρίου αναρτάται οδηγός χρήσης των υπηρεσιών ηλεκτρονικής κατάθεσης, στον οποίο εξειδικεύονται περαιτέρω οι τεχνικές προδιαγραφές και απαιτήσεις σε σχέση με τις επιτρεπτές μορφές ηλεκτρονικών εγγράφων και τον επιτρεπόμενο όγκο των αρχείων.

3. Οι διάδικοι της υποθέσεως, με τη χρήση ειδικού κωδικού, αποκτούν δικαίωμα ηλεκτρονικής παρακολούθησης της υπόθεσης και πρόσβασης κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις στον φάκελο της υπόθεσης στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ. Από την καταχώριση των ηλεκτρονικώς κατατεθέντων δικογράφων και λοιπών εγγράφων της δίκης στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ δύναται να χρησιμοποιείται οιαδήποτε τεχνολογική δυνατότητα, πρόσφορη προς την επίτευξη του σκοπού της διασφάλισης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εγγράφων της δίκης, ιδίως δε η θέση επί των ως άνω εγγράφων ψηφιακού υδατοσήμου (digital watermark), που περιέχει τον κωδικό του δικηγόρου ή μέλους του Ν.Σ.Κ. που ασκεί το δικαίωμα πρόσβασης και αναφέρει τα εξής: «η πρόσβαση επιτρέπεται μόνο στους διαδίκους της συγκεκριμένης υπόθεσης, περιορίζεται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διοικητικής δίκης, η δε χρήση ή αναπαραγωγή τους, για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, απαγορεύεται χωρίς άδεια του δικαστηρίου.»

Άρθρο 28
Διαδικασία ψηφιακής χορήγησης δικαστικών
πιστοποιητικών, βεβαιώσεων και άλλων
εγγράφων - Τροποποίηση άρθρου 4
π.δ. 40/2013

Στο άρθρο 4 του π.δ. 40/2013 (Α' 75), περί της χορήγησης πιστοποιητικών, επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 διαγράφεται η φράση «, εφ' όσον η χορήγηση τους προβλέπεται από τις οικείες διατάξεις,», β) στην παρ. 2 η λέξη «ταυτοποίηση» αντικαθίσταται από τη λέξη «αυθεντικοποίηση» και μετά από τη λέξη «προηγμένη» προστίθενται οι λέξεις «ή άλλη ισοδύναμη», γ) στην παρ. 3 γα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «αιτηθέν έγγραφο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έγγραφο για τη χορήγηση του οποίου υποβλήθηκε αίτηση», μετά από τη λέξη «προηγμένη» προστίθενται οι λέξεις «ή άλλη ισοδύναμη» και προστίθεται η αναφορά στην ηλεκτρονική σφραγίδα και στον αποδέκτη του εγγράφου, γβ) το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται, γγ) μετά από το νέο δεύτερο εδάφιο προστίθενται εδάφιο τρίτο, περί των εκτυπώσεων των ηλεκτρονικών εγγράφων και εδάφιο τέταρτο, περί των ακριβών αντιγράφων, δ) αντικαθίσταται η παρ. 4 και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4
 Χορήγηση πιστοποιητικών

1. Το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια μπορούν να χορηγούν σε ψηφιακή μορφή αποφάσεις, πιστοποιητικά, βεβαιώσεις ή άλλα έγγραφα μετά από αίτηση δικηγόρου ή μέλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

2. Ο αιτών δικηγόρος ή μέλος του Ν.Σ.Κ. καταχωρίζει τα αναγκαία για την αυθεντικοποίησή του στοιχεία, πραγματοποιεί την ηλεκτρονική πληρωμή των προβλεπόμενων για τη σήμανση της αίτησης και του ζητούμενου εγγράφου δαπανημάτων, όπως οι παραπάνω ενέργειες καθορίζονται στο άρθρο 1 του παρόντος, επισυνάπτει την αίτηση που φέρει προηγμένη ή άλλη ισοδύναμη ηλεκτρονική υπογραφή και την αποστέλλει στο αρμόδιο δικαστήριο.

3. Το δικαστήριο αποστέλλει το έγγραφο για τη χορήγηση του οποίου υποβλήθηκε αίτηση σε ψηφιακή μορφή με προηγμένη ή άλλη ισοδύναμη ηλεκτρονική υπογραφή και με προηγμένη ή άλλη ισοδύναμη ηλεκτρονική σφραγίδα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει ο αιτών και στην ηλεκτρονική θυρίδα του στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ. Η ενέργεια της αποστολής καταγράφεται ηλεκτρονικά. Οι εκτυπώσεις των ηλεκτρονικών εγγράφων αποτελούν απλά αντίγραφα αυτών. Για τη δημιουργία ακριβούς αντιγράφου εκ του πρωτοτύπου ηλεκτρονικού εγγράφου εφαρμόζεται αναλογικώς το άρθρο 14 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

4. Αίτηση για τη χορήγηση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών, βεβαιώσεων ή άλλων εγγράφων μπορεί να υποβάλλει στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ μέσω της εφαρμογής ethemisID κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο τελεί ή έχει τελήσει διάδικος σε υπόθεση ενώπιον του δικαστηρίου, στη γραμματεία του οποίου απευθύνεται. Αν η αίτηση δεν αφορά υπόθεση, στην οποία ο αιτών είναι διάδικος,

ο καταθέτων την αίτηση πρέπει να επικαλείται και να αποδεικνύει τόσο την ιδιότητα, υπό την οποία ενεργεί όσο και το ειδικό έννομο συμφέρον του με την επισύναψη πρόσφορων προς τούτο δικαιολογητικών. Για την επεξεργασία της ηλεκτρονικής αίτησης και τη χορήγηση σε ηλεκτρονική μορφή πιστοποιητικού ή βεβαίωσης απαιτείται η ηλεκτρονική πληρωμή των προβλεπόμενων εσόδων και η επισύναψη του οικείου αποδεικτικού. Το δικαστήριο αποστέλλει το αιτηθέν έγγραφο σε ψηφιακή μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει ο αιτών και στην ηλεκτρονική θυρίδα του στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ. Η ενέργεια της αποστολής καταγράφεται ηλεκτρονικά. Οι εκτυπώσεις των ηλεκτρονικών εγγράφων αποτελούν απλά αντίγραφα αυτών. Για τη δημιουργία ακριβούς αντιγράφου εκ του πρωτοτύπου ηλεκτρονικού εγγράφου εφαρμόζεται αναλογικώς το άρθρο 14 του ν. 4727/2020.»

Άρθρο 29
Αυτόματη ενημέρωση σε περίπτωση
ανεπιτυχούς εισόδου ή κατάθεσης δικογράφου
στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ - Τροποποίηση άρθρου 5
π.δ. 40/2013

Το άρθρο 5 του π.δ. 40/2013 (Α' 75), περί αυτόματης ενημέρωσης του καταθέτοντος, τροποποιείται με την προσθήκη στις προϋποθέσεις της ανεπιτυχούς κατάθεσης του δικογράφου και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5
 Ενημέρωση

Αν δεν ολοκληρωθεί επιτυχώς η είσοδος στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ ή η κατάθεση του δικογράφου, το αντίστοιχο σύστημα ενημερώνει αυτόματα τον καταθέτοντα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 30
Χρόνος συνδρομής της εκπλήρωσης των
στρατιωτικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεσης
διορισμού - Τροποποίηση άρθρου 10 Κώδικα
Δικαστικών Υπαλλήλων

Στο άρθρο 10 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 26), περί του χρόνου συνδρομής των προϋποθέσεων διορισμού, προστίθεται δεύτερο εδάφιο για τον χρόνο συνδρομής της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεσης διορισμού και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10
 Χρόνος συνδρομής προϋποθέσεων διορισμού

Οι υποψήφιοι δικαστικοί υπάλληλοι έχουν τα προσόντα και δεν έχουν τα κωλύματα του διορισμού τόσο κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά τον χρόνο του διορισμού. Ειδικώς η μη εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων αποτελεί κώλυμα διορισμού, εφόσον αυτές δεν έχουν εκπληρωθεί κατά τον χρόνο διορισμού του υπαλλήλου.»

Άρθρο 31
Χρόνος συνδρομής της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεσης συμμετοχής στον διαγωνισμό για τις θέσεις του Κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 28 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 28 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 26), περί των αιτήσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό, μετά από τη φράση «και δεν έχουν τα κωλύματα που προβλέπονται στον Κώδικα,» προστίθεται η φράση «πλην της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων, η οποία πρέπει να συντρέχει μόνον κατά τον χρόνο διορισμού τους ως δικαστικών υπαλλήλων» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στον διαγωνισμό γίνονται δεκτοί όσοι, κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, έχουν τα προσόντα και δεν έχουν τα κωλύματα που προβλέπονται στον Κώδικα, πλην της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων, η οποία πρέπει να συντρέχει μόνον κατά τον χρόνο διορισμού τους ως δικαστικών υπαλλήλων.»

2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει και τις διαγωνιστικές διαδικασίες που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 32
Χρόνος συνδρομής της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων ως προϋπόθεσης συμμετοχής στον διαγωνισμό για τις θέσεις του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 68 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 68 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 26), περί της πλήρωσης θέσεων και των τυπικών προσόντων, προστίθεται η φράση «πλην της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων, η οποία πρέπει να συντρέχει μόνον κατά τον χρόνο διορισμού τους ως δικαστικών υπαλλήλων» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στον διαγωνισμό γίνονται δεκτοί όσοι, κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων, έχουν τα προσόντα και δεν έχουν τα κωλύματα που προβλέπονται στον παρόντα, πλην της εκπλήρωσης των στρατιωτικών υποχρεώσεων, η οποία πρέπει να συντρέχει μόνον κατά τον χρόνο διορισμού τους ως δικαστικών υπαλλήλων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 33
Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης

Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης αυξάνονται ως εξής:

α) Των Αντιπροέδρων Αρείου Πάγου κατά μία (1), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε έντεκα (11) και

β) των Αρεοπαγιτών κατά δυο (2), οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε εβδομήντα έξι (76).

Άρθρο 34
Ευθύνη νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 927/1979

Στο άρθρο 4 του ν. 927/1979 (Α' 139) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 μετά από τις λέξεις «σωρευτικά ή διαζευκτικά» διαγράφονται οι λέξεις «μετά από αμετάκλητη παραπομπή του φυσικού προσώπου σε δίκη», β) στην παρ. 2 μετά από τις λέξεις «σωρευτικά ή διαζευκτικά,» διαγράφονται οι λέξεις «μετά την αμετάκλητη παραπομπή του τελούντος υπό την εξουσία ή εποπτεία σε δίκη», γ) στην παρ. 4 οι λέξεις «μετά την αμετάκλητη παραπομπή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μετά από την άσκηση της ποινικής δίωξης», και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4
Ευθύνη νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων

1. Αν κάποια από τις αξιόποινες πράξεις του παρόντος νόμου τελέσθηκε προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή ενώσεως προσώπων, από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της ενώσεως προσώπων και που καθ' οιονδήποτε τρόπο το εκπροσωπεί, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο ή στην ένωση προσώπων, με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργείου, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις: α) πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, β) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, επιχορηγήσεις, ενισχύσεις, επιδοτήσεις ή αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του δημοσίου ή των νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα από έναν έως έξι (6) μήνες. Η διοικητική κύρωση του στοιχείου α επιβάλλεται πάντοτε, ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Σε περίπτωση υποτροπής, οι κυρώσεις του στοιχείου β μπορεί να προσαυξηθούν μέχρι του διπλασίου του ανωτάτου ορίου.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κατέστησε δυνατή την τέλεση κάποιας από τις αξιόποινες πράξεις του παρόντος νόμου από πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία του, προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή της ενώσεως προσώπων, επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο ή στην ένωση προσώπων, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις: α) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, β) οι προβλεπόμενες στο στοιχείο β της προηγούμενης παραγράφου, για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες.

3. Ουδεμία κύρωση επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση του νομικού προσώπου ή της ενώσεως προσώπων προς παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

4. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν τον Υπουργό Δικαιοσύνης, μετά από την άσκηση της ποινικής δίωξης, για υποθέσεις στις οποίες υπάρχει εμπλοκή φυσικού προσώπου, υπό την έννοια των παραγράφων 1 και 2 και του κοινοποιούν τις εκδιδόμενες σχετικές δικαστικές αποφάσεις.

5. Εάν η πράξη τελέστηκε σε ραδιοφωνική ή τηλεοπτική εκπομπή, οι κυρώσεις που προβλέπονται από το παρόν άρθρο επιβάλλονται από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, προς το οποίο διαβιβάζεται ο φάκελος από τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

6. Σε περίπτωση αμετάκλητης απαλλαγής του παραπεμφθέντος οι κατά τα ανωτέρω αποφάσεις επιβολής διοικητικών κυρώσεων ανακαλούνται.

7. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται ως προς το κράτος, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα δημόσια νομικά πρόσωπα κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας και τους διεθνείς οργανισμούς δημοσίου δικαίου.»

Άρθρο 35

Ειδικός ανακριτής για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων - Προσθήκη άρθρου 5Α στον ν. 4198/2013

Στον ν. 4198/2013 (Α' 215) μετά από το άρθρο 5, προτίθεται άρθρο 5Α ως εξής:

«Άρθρο 5Α

Ορισμός ειδικού ανακριτή για τις υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων και εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και της παράνομης διακίνησης, απασχόλησης και εργασιακής εκμετάλλευσης πολιτών τρίτων χωρών

Με απόφαση της ολομέλειας του οικείου δικαστηρίου και σύμφωνα με το άρθρο 30 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ν. 4938/2022, Α' 109), στα Πρωτοδικεία Αθηνών και Θεσσαλονίκης ορίζονται ειδικοί ανακριτές για τις υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων και εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και της παράνομης διακίνησης, απασχόλησης και εργασιακής εκμετάλλευσης πολιτών τρίτων χωρών, όπως και τα συναφή με αυτά εγκλήματα. Ο αριθμός των ειδικών ανακριτών προσδιορίζεται ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες από την ολομέλεια του οικείου δικαστηρίου. Η παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4022/2011 (Α' 219) εφαρμόζεται και για τους ανακριτές του παρόντος.»

Άρθρο 36

Χρόνος έναρξης διαγωνισμού για την πλήρωση θέσεων Κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 27 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

1. Στην περ. γ' του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 27 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68) διαγράφονται οι λέξεις «εντός του

μηνός Οκτωβρίου του έτους δημοσίευσης της προκήρυξης» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Στην προκήρυξη ορίζονται: α) ο αριθμός των προς πλήρωση οργανικών θέσεων ανά δικαστήριο, εισαγγελία και γενική επιτροπεία, β) ο συνολικός αριθμός των εισακτέων ανά κατεύθυνση, γ) ο τόπος και ο χρόνος έναρξης του διαγωνισμού, δ) η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της προκήρυξης, καθώς και ε) κατάλογος των δικαιολογητικών που συνοψίζονται με την αίτηση συμμετοχής. Στην προκήρυξη προσαρτάται παράρτημα, στο οποίο απαριθμούνται πενήντα (50) αποφάσεις του ανώτατου δικαστηρίου του δικαιοδοτικού κλάδου, το κείμενο των οποίων αναρτάται στην ιστοσελίδα του, καθώς και δέκα (10) αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δέκα (10) αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που έχουν επιλεγεί από τη Διοικητική Ολομέλεια του ανώτατου δικαστηρίου.»

2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει και τις διαγωνιστικές διαδικασίες που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 37

Ρυθμίσεις για το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο των δικαστικών υπαλλήλων του εφετείου και του διοικητικού εφετείου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 84, παρ. 1 άρθρου 85, παρ. 2 και 7 άρθρου 86, τροποποίηση παρ. 1, 2 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 88 Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 84 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί δικαστικών συμβουλίων για τους δικαστικούς υπαλλήλους, προστίθεται περ. γ' ως εξής:

«γ. πενταμελές δικαστικό συμβούλιο σε κάθε εφετείο και σε κάθε διοικητικό εφετείο.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 85 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, περί συγκρότησης των δικαστικών συμβουλίων, προστίθενται περ. γ' και δ' ως εξής:

«γ. Το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο σε κάθε εφετείο συγκροτείται από τον νεότερο πρόεδρο εφετών ως πρόεδρο, δύο (2) εφέτες και δύο (2) αντεισαγγελείς εφετών, ως μέλη.

δ. Το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο σε κάθε διοικητικό εφετείο συγκροτείται από τον νεότερο πρόεδρο εφετών ως πρόεδρο και τέσσερις (4) εφέτες, ως μέλη.»

3. Στο άρθρο 86 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 2 αα) στο πρώτο εδάφιο μετά από τις λέξεις «μέλη των» προστίθενται οι λέξεις «δικαστικών και» και η φράση «που υπηρετούν στο εφετείο ή διοικητικό εφετείο και των Αντεισαγγελέων εφετών που υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών» αντικαθίσταται από τη φράση «που υπηρετούν στο εφετείο, των αντεισαγγελέων εφετών που υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών και των εφετών που υπηρετούν στο διοικητικό εφετείο, αντιστοίχως.», αβ) στο τέλος του δεύτερου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «και του διοι-

κητικού εφετείου, αντιστοίχως.», β) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 7 μετά από τις λέξεις «πρόεδρος του» προστίθενται οι λέξεις «δικαστικού ή» και μετά από τη λέξη «εφετείου» προστίθενται οι λέξεις «ή διοικητικού εφετείου» και το άρθρο 86 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 86

Ανάδειξη μελών δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων

1. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέλη των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων, με ισάριθμους αναπληρωτές, αναδεικνύονται με κλήρωση που γίνεται τον Ιούνιο κάθε έτους. Η θητεία τους αρχίζει την 1η Ιουλίου του ίδιου έτους και λήγει την 30ή Ιουνίου του επομένου. Για την κλήρωση εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία η οποία ισχύει για τα ανώτατα δικαστικά συμβούλια.

2. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέλη των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων των εφετείων και των διοικητικών εφετείων και οι αναπληρωτές τους αναδεικνύονται με κληρώσεις μεταξύ των εφετών που υπηρετούν στο εφετείο, των αντεισαγγελέων εφετών που υπηρετούν στην Εισαγγελία Εφετών και των εφετών που υπηρετούν στο διοικητικό εφετείο, αντιστοίχως. Αν οι υπηρετούντες δεν επαρκούν, αναδεικνύονται με την ίδια διαδικασία αντιστοίχως ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου πρόεδροι πρωτοδικών ή εισαγγελείς πρωτοδικών της εφετειακής περιφέρειας, και εφόσον αυτοί δεν επαρκούν, πρωτοδικές ή αντεισαγγελείς πρωτοδικών που υπηρετούν στην έδρα του εφετείου και του διοικητικού εφετείου, αντιστοίχως.

3. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέλη των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων του Συμβουλίου της Επικρατείας και οι αναπληρωτές τους αναδεικνύονται με κλήρωση μεταξύ όλων των Συμβούλων της Επικρατείας.

4. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέλη των δικαστικών συμβουλίων του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι αναπληρωτές τους αναδεικνύονται με κλήρωση στην οποία μετέχουν αντιστοίχως όλοι οι Αρεοπαγίτες ή οι Σύμβουλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

5. Οι δικαστικοί λειτουργοί μέλη των υπηρεσιακών συμβουλίων του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου και οι αναπληρωτές τους αναδεικνύονται με κληρώσεις στις οποίες μετέχουν αντιστοίχως όλοι οι Αρεοπαγίτες ή οι Σύμβουλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου και όλοι οι Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου ή οι Αντεπίτροποι της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

6. Όσοι έχουν κληρωθεί ως μέλη πρωτοβάθμιου δικαστικού ή υπηρεσιακού συμβουλίου δεν μπορούν να κληρωθούν ως μέλη του αντίστοιχου δευτεροβάθμιου συμβουλίου και αντιστρόφως.

7. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο πρόεδρος του πενταμελούς δικαστικού συμβουλίου, καθώς και του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου ανώτατου δικαστηρίου αναπληρώνεται από τον αμέσως αρχαιότερό του Αντιπρόεδρο του ανώτατου δικαστηρίου. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο πρόεδρος του επταμελούς δικαστικού ή υπηρεσιακού συμβουλίου αναπληρώνεται από τον αμέσως νεότερό του Αντιπρόεδρο. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ο

πρόεδρος του δικαστικού ή υπηρεσιακού συμβουλίου εφετείου ή διοικητικού εφετείου αναπληρώνεται από τον αμέσως αρχαιότερό του Πρόεδρο Εφετών και αν δεν υπηρετεί άλλος πρόεδρος εφετών, από τον αρχαιότερο Εφέτη.

8. Οι δικαστικοί υπάλληλοι, μέλη των υπηρεσιακών συμβουλίων και παρατηρητές στα δικαστικά συμβούλια και οι αναπληρωτές τους αναδεικνύονται με εκλογές οι οποίες διεξάγονται ανά διετία με τη χρήση ενιαίου ψηφοδελτίου και με καθολική και μυστική ψηφοφορία, το αργότερο μέχρι τη 15η Ιουνίου του έτους εκλογής.

9. Εκλόγιοι είναι οι δικαστικοί υπάλληλοι με τουλάχιστον δέκα (10) έτη υπηρεσίας. Εξαιρούνται οι προϊστάμενοι γενικής διεύθυνσης, οι προϊστάμενοι διεύθυνσης και οι Γενικοί Συντονιστές του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ομοίως εξαιρούνται οι γραμματείς των υπηρεσιακών και δικαστικών συμβουλίων με τους αναπληρωτές τους για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντα αυτά, καθώς και όσοι τελούν σε κατάσταση αργίας. Οι υπάλληλοι που τελούν σε απόσπαση έχουν το δικαίωμα να εκλέγονται στα υπηρεσιακά συμβούλια της υπηρεσίας στην οποία υπάγονται οργανικά.

10. Για την περίπτωση εκλογής ως μελών υπηρεσιακού συμβουλίου εφετείου ή διοικητικού εφετείου, οι υποψήφιοι πρέπει να υπηρετούν σε υπηρεσία της περιφέρειας του εφετείου. Αν οι υποψήφιοι δεν επαρκούν, αναδεικνύονται με την ίδια διαδικασία αντιστοίχως ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη του συμβουλίου και δικαστικοί υπάλληλοι με υπηρεσία μικρότερη της δεκαετίας. Εάν και πάλι δεν επαρκούν οι υποψήφιοι, γίνεται κλήρωση μεταξύ όλων των δικαστικών υπαλλήλων που υπηρετούν στην έδρα του εφετείου, με επιμέλεια του Προϊσταμένου ή του προέδρου του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου, κατά περίπτωση.

11. Όσοι δικαστικοί υπάλληλοι έχουν εκλεγεί ως μέλη πρωτοβάθμιου υπηρεσιακού συμβουλίου, δεν μπορεί να εκλεγούν ως μέλη του δευτεροβάθμιου και αντιστρόφως.

12. Αν λυθεί η υπαλληλική σχέση τακτικού αιρετού μέλους του συμβουλίου, τακτικό μέλος ορίζεται το πρώτο αναπληρωματικό μέλος και το αναπληρωματικό μέλος αναπληρώνεται από το πρώτο στη σειρά εκλογής μέλος για το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της θητείας του.

13. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη της ΟΔΥΕ και του Συλλόγου των Υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά περίπτωση, προκηρύσσονται οι εκλογές και ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της κατά την παρ. 8 διεξαγωγής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

4. Στο άρθρο 88 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στην παρ. 1 μετά από τις λέξεις «των δικαστικών υπαλλήλων» προστίθεται φράση «του αντίστοιχου ανώτατου δικαστηρίου», β) προστίθεται παρ. 1Α, γ) η παρ. 2 τροποποιείται με τον προσδιορισμό των επταμελών δικαστικών συμβουλίων που αποφασίζουν κατά των αποφάσεων των πενταμελών δικαστικών συμβουλίων της οικείας δικαιοδοσίας και το άρθρο 88 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 88**Αρμοδιότητα δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων**

1. Το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφασίζει σε πρώτο βαθμό για τη μονιμοποίηση και την παύση των δικαστικών υπαλλήλων του αντίστοιχου ανώτατου δικαστηρίου για βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, ασθένεια, αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια.

1Α. Το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο του εφετείου και του διοικητικού εφετείου αποφασίζει σε πρώτο βαθμό για τη μονιμοποίηση των δικαστικών υπαλλήλων που υπηρετούν στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες της περιφέρειάς τους και στη Γενική Επιτροπεία των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και για την παύση τους για βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, ασθένεια, αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια.

2. Το επταμελές δικαστικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφασίζει σε δεύτερο βαθμό επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής δικαστικού υπαλλήλου κατά των αποφάσεων των πενταμελών δικαστικών συμβουλίων της οικείας δικαιοδοσίας.

3. Το υπηρεσιακό συμβούλιο του εφετείου και του διοικητικού εφετείου επιλαμβάνεται σε πρώτο βαθμό για κάθε θέμα υπηρεσιακής κατάστασης και για τις πειθαρχικές υποθέσεις των δικαστικών υπαλλήλων που υπηρετούν στις γραμματείες δικαστηρίων και εισαγγελιών της περιφέρειάς τους, για την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων τμημάτων στις ίδιες γραμματείες, καθώς και για την εξέταση των ενστάσεων κατά των εκθέσεων αξιολόγησης των δικαστικών υπαλλήλων. Για τους υπαλλήλους της γραμματείας της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων αρμόδιο είναι το υπηρεσιακό συμβούλιο του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

4. Στην αρμοδιότητα του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Συμβουλίου της Επικρατείας υπάγονται:

α. Τα θέματα της παρ. 3 που αφορούν στους υπαλλήλους της γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

β. Η μετάθεση και η απόσπαση υπαλλήλων της γραμματείας των διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων από την περιφέρεια ενός διοικητικού εφετείου σε άλλη, καθώς και η απόσπαση στη γραμματεία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

γ. Η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων των υπηρεσιών που αναφέρονται στην περ. β).

δ. Η απόφαση σε δεύτερο βαθμό επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής δικαστικού υπαλλήλου κατά των αποφάσεων των πενταμελών υπηρεσιακών συμβουλίων των διοικητικών εφετειών.

5. Στην αρμοδιότητα του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Αρείου Πάγου υπάγονται:

α. Τα θέματα της παρ. 3 που αφορούν στους υπαλλήλους του και τους υπαλλήλους της γραμματείας της εισαγγελίας του.

β. Η μετάθεση και η απόσπαση υπαλλήλων του δικαστηρίου αυτού και της γραμματείας της εισαγγελίας του, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών τους από την περιφέρεια ενός εφετείου σε άλλη ή στη γραμματεία του Αρείου Πάγου ή της εισαγγελίας του.

γ. Η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων των υπηρεσιών που προβλέπονται στην περ. β).

δ. Η απόφαση σε δεύτερο βαθμό επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής δικαστικού υπαλλήλου κατά των αποφάσεων των πενταμελών υπηρεσιακών συμβουλίων των εφετειών.

6. Στην αρμοδιότητα του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπάγονται τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και οι πειθαρχικές υποθέσεις των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων οργανικών μονάδων, καθώς και η εξέταση των ενστάσεων κατά των εκθέσεων αξιολόγησης των δικαστικών υπαλλήλων.

7. Το επταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο αποφασίζει σε δεύτερο βαθμό επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής δικαστικού υπαλλήλου κατά των αποφάσεων των πενταμελών υπηρεσιακών συμβουλίων των ανώτατων δικαστηρίων του ίδιου κλάδου δικαιοδοσίας.

8. Τα επταμελή υπηρεσιακά συμβούλια του τομέα γνωμοδοτούν για την απονομή επαίνου και μεταλλίων διακεκριμένων πράξεων.

9. Τα δικαστικά και υπηρεσιακά συμβούλια αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για κάθε άλλο θέμα υπηρεσιακής κατάστασης των δικαστικών υπαλλήλων, για το οποίο απαιτείται κατά νόμο απόφαση ή γνωμοδότηση, αντιστοίχως, του υπηρεσιακού συμβουλίου.»

Άρθρο 38**Κοινοποίηση πίνακα με αναλυτικά αποτελέσματα σταυροδοσίας των υποψηφίων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 98 π.δ. 26/2012**

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 98 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) τροποποιείται με την προσθήκη της υποχρέωσης κοινοποίησης του πίνακα με τα αναλυτικά αποτελέσματα σταυροδοσίας των υποψηφίων στον Άρειο Πάγο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Μόλις συγκεντρωθούν τα αποτελέσματα όλων των εφορευτικών επιτροπών της εκλογικής περιφέρειας, το Πρωτοδικείο προβαίνει σε αρίθμηση των ψήφων και συντάσσει τον πίνακα αποτελεσμάτων της παραγράφου 4. Επίσης συντάσσει πίνακα με αναλυτικά αποτελέσματα σταυροδοσίας των υποψηφίων, τον οποίο αποστέλλει άμεσα σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή στο Υπουργείο Εσωτερικών και τον κοινοποιεί στον Άρειο Πάγο.»

Άρθρο 39**Αρμόδια όργανα για επίδοση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 107 π.δ. 26/2012**

Στην παρ. 1 του άρθρου 107 του π.δ. 26/2012 (Α' 57) μετά από τις λέξεις «δημοτικούς υπαλλήλους» προστίθενται οι λέξεις «και τους υπαλλήλους των οικείων διπλωματικών και προξενικών αρχών» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι επιδόσεις, κοινοποιήσεις και τοιχοκολλήσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος, γίνονται με δικαστικούς επιμελητές, από τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας, της δημοτικής αστυνομίας, καθώς και από δημοτικούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους των οικείων διπλωματικών και προξενικών αρχών.»

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 40
Ρύθμιση για τα έξοδα κηδείας των προσώπων που κηδεύονται δημοσία δαπάνη

Τα έξοδα κηδείας προσώπων που κηδεύονται δημοσία δαπάνη, σύμφωνα με τον ν. 409/1976 (Α' 209), ορίζονται ως ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση ή εισφορά, δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

Άρθρο 41
Προκαταβολή επικουρικής σύνταξης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 89 του ν. 5018/2023 - Εξουσιοδοτική διάταξη

Στο άρθρο 89 του ν. 5018/2023 (Α' 25), περί προκαταβολής επικουρικής σύνταξης, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Οικονομικών δύναται να μετατίθεται το καταληκτικό χρονικό σημείο των παρ. 1 και 2.»

Άρθρο 42
Ρυθμίσεις για τη βεβαίωση περί μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας (Τ.Α.Π.) - Τροποποίηση περ. α' παρ. 18 άρθρου 24 ν. 2130/1993

Στην περ. α' της παρ. 18 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62) επέρχονται οι εξής αλλαγές: α) στο δεύτερο εδάφιο αα) προστίθεται η φράση «χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ιδιοκτήτη ή», αβ) οι λέξεις «για ένα (1) έτος από την έκδοσή της» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι το τέλος του έτους έκδοσής της» και β) προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφια και η περ. α' της παρ. 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«18.α. Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας των πάσης φύσεως ακινήτων για οποιαδήποτε αιτία και προ της υπογραφής του συμβολαίου, απαιτείται βεβαίωση περί μη οφειλής Τέλους Ακίνητης Περιουσίας

(Τ.Α.Π.), άλλως η συμβολαιογραφική πράξη είναι άκυρη και δεν επάγεται οποιαδήποτε έννομη συνέπεια. Η βεβαίωση χορηγείται κατόπιν αιτήσεως του ιδιοκτήτη ή αναζητείται αυτεπάγγελτα από τον συμβολαιογράφο ή προσκομίζεται από τον μεταβιβάζοντα, εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών με βάση τα στοιχεία που τηρεί ηλεκτρονικά ο δήμος και ισχύει μέχρι το τέλος του έτους έκδοσής της. Η βεβαίωση που χορηγεί ο δήμος δύναται να είναι και ψηφιακή και να χρησιμοποιείται και για την ηλεκτρονική μεταβίβαση του ακινήτου. Ο δήμος ζητά ως δικαιολογητικά για τη χορήγηση της βεβαίωσης μόνον α) για την περίπτωση ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου, φωτοτυπία τελευταίου λογαριασμού ρεύματος μαζί με το αποδεικτικό εξόφλησής του και Πιστοποιητικό Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας, και β) για την περίπτωση μη ηλεκτροδοτούμενου ακινήτου, βεβαίωση διακοπής ηλεκτροδότησης από τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ), με ημερομηνία διακοπής, Πιστοποιητικό Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας και υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη για τη μη χρήση του ακινήτου. Η βεβαίωση εκδίδεται για τα τετραγωνικά μέτρα που αναφέρονται στο Πιστοποιητικό Πληρότητας Ταυτότητας Κτιρίου/Διηρημένης Ιδιοκτησίας.»

Άρθρο 43
Έναρξη ισχύος των εφαρμογών τεχνολογίας διαδικτύου των πραγμάτων του ν. 4961/2022 - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 116 ν. 4961/2022

Η παρ. 3 του άρθρου 116 του ν. 4961/2022 (Α' 146) τροποποιείται ως προς την έναρξη ισχύος του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β' περί εφαρμογών τεχνολογίας διαδικτύου των πραγμάτων, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η ισχύς του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β' αρχίζει την 1η.9.2023.»

Άρθρο 44
Παράταση συμβάσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου στην Η.Δι.Κ.Α. Α.Ε.

1. Συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου προσωπικού που προσλήφθηκε από την ανώνυμη εταιρεία Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (Η.Δι.Κ.Α. Α.Ε.), δυνάμει των υπ' αρ. 1/2022 και 2/2022 προκηρύξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου, οι οποίες συμβάσεις λήγουν την 28η.2.2023 και την 30ή.4.2023 αντίστοιχα, το οποίο απασχολείται στην εταιρεία την 28η.2.2023, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας πρόσληψης μόνιμου τακτικού προσωπικού που διενεργείται και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ής.9.2023.

2. Η παράταση των συμβάσεων της παρ. 1, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι, απαγορευμένης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Άρθρο 45
Μηνιαία αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής
του Προϊσταμένου/Πρέσβη της Πρεσβείας
Τριπόλεως - Παράταση ισχύος παρ. 11
άρθρου 429 ν. 4781/2021

Η ισχύς της παρ. 11 του άρθρου 429 του ν. 4781/2021 (Α' 31), ως προς τη μηνιαία αποζημίωση υπηρεσίας αλλοδαπής σε ευρώ του Προϊσταμένου/Πρέσβη της Πρεσβείας Τριπόλεως (ΛΙΒΥΗ), παρατείνεται για ένα (1) ακόμη έτος από τη λήξη της αρχικής παράτασής της.

ΜΕΡΟΣ Δ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 46
Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 13 και του άρθρου 14 αρχίζει την 30ή.6.2023.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σύνοψη Βημάτων Οδικού Χάρτη και Χρονοδιάγραμμα ενεργειών

Ι. Βήματα Οδικού Χάρτη

Με τον Οδικό Χάρτη που συνέταξε η Ομάδα Εργασίας, η οποία συγκροτήθηκε δυνάμει της υπό στοιχεία 50390/φ. 363/27.10.2022 απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης (Υ.Ο.Δ.Δ. 1013), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία 54664/φ. 363/18.11.2022 όμοιά της (Υ.Ο.Δ.Δ. 1089), αποτυπώνονται κατά στάδια, συγκεκριμένα πεδία κρατικής παρέμβασης και οι ειδικότερες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν κατά τα αμέσως επόμενα χρόνια, για την αναδιάταξη των Περιφερειών και την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων (Τ.Δ.Δ.), στην κατεύθυνση της ορθολογικότερης οργάνωσής τους, υπό το πρίσμα μιας ολιστικής προσέγγισης, που αναγνωρίζει την ανάγκη σύνδεσης της πολιτικής για τη χωροταξία με τις λοιπές δημόσιες τομεακές πολιτικές για τη δικαιοσύνη.

Ειδικότερα:

1. Το έργο «Υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης σε δικαστήρια και σωφρονιστικά καταστήματα και παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης της πορείας των πινάκων και των εκθεμάτων δικαστηρίων (Ηλεκτρονικό Πινάκιο)» του Υπουργείου Δικαιοσύνης που βρίσκεται σε φάση εκτέλεσης και αναμένεται η έναρξη της παραγωγικής του λειτουργίας στις 18.4.2024, θα εξυπηρετήσει, ενόψει του σχεδιασμού του, μόνο τις υφιστάμενες μεταβατικές έδρες των Τ.Δ.Δ.. Προς τούτο απαιτείται να διασφαλιστεί η πλήρης διαλειτουργικότητά του με το υφιστάμενο Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.-Δ.Δ..

2. Με την παράδοση στις 18.4.2024, του ως άνω έργου, ξεκινά άμεσα (16.9.2024) η πιλοτική εφαρμογή δικαστικών γραφείων τηλεματικής στις μεταβατικές έδρες των Τ.Δ.Δ., με την εισαγωγή εμβόλιμων επιπλέον δικασίμων σε αυτές, ώστε να εξοικειωθούν το προσωπικό και οι διάδικοι με τη χρήση της τηλεματικής και παράλληλα να περιοριστεί το φαινόμενο της χορήγησης αναβολών σε απώτερο χρόνο στις έδρες αυτές.

3. Μετά από την επιτυχή δοκιμασία, για δύο (2) πλήρη δικαστικά έτη, των δικαστικών γραφείων τηλεματικής, μετατρέπονται οι μεταβατικές έδρες σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής, από το δικαστικό έτος 2026-2027, οπότε θα έχει παραδοθεί και το έργο της αναβάθμισης του Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.-Δ.Δ., που αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων του παρόντος οδικού χάρτη.

4. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται να συνταχθεί μελέτη, προκειμένου να εξεταστούν οι αναγκαίες μεταβολές στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.-Δ.Δ., ώστε αυτό να προσαρμοστεί στις ανωτέρω προτεινόμενες αλλαγές.

5. Εντός του έτους 2023, εκκινεί η διαδικασία για την ανακατανομή των οργανικών θέσεων των δικαστικών λειτουργών, η οποία θα ολοκληρωθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), καθώς παρατηρούνται σημαντικότερες αποκλίσεις στον όγκο των εκκρεμών υποθέσεων μεταξύ των ΤΔΔ.

6. Παράλληλα επιβάλλεται να συνταχθεί συνολική μελέτη για το κτηριακό πρόβλημα, με πρόταξη των Τ.Δ.Δ. που διατηρούνται και λειτουργούν σε μισθωμένα κτήρια.

7. Σε περίπτωση που μετά τον συνολικό ανασχεδιασμό των αρμοδιοτήτων στα διοικητικά δικαστήρια και με τα δεδομένα που θα έχουν διαμορφωθεί στο μεταξύ, διαπιστώνεται ότι συνεχίζεται η σταθερή μείωση στις εισροές που παρατηρείται ήδη κατά την τελευταία δεκαετία, σε βαθμό που δεν επιτρέπει τη διατήρηση σύνθεσης δικαστηρίου, έστω και μονοτμηματικού, τότε κατά την κρίση της Επιτροπής, μπορεί να προταθεί είτε η κινητικότητα των δικαστών του δικαστηρίου αυτού εντός της ίδιας εφευακτικής περιφέρειας είτε η διατήρηση του δικαστηρίου στον απομακρυσμένο τόπο με τη μετατροπή του σε δικαστικό γραφείο τηλεματικής.

8. Στην τελευταία περίπτωση ανατίθεται μελέτη για την εγκατάσταση στα τακτικά διοικητικά δικαστήρια εξοπλισμού για υπηρεσίες τηλεματικής συνεδρίασης και τηλεδιάσκεψης και για την εκπόνηση σχετικής διακήρυξης για δημόσιο διαγωνισμό.

II. Χρονοδιάγραμμα ενεργειών

A/A	Ενέργεια	Χρόνος υλοποίησης	Χρόνος εφαρμογής
1	Παρακολούθηση της διαλειτουργικότητας του Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.-Δ.Δ. (παλαιού και νέου) με το έργο «Υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης σε δικαστήρια και σωφρονιστικά καταστήματα και παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης της πορείας των πινακίων και των εκθεμάτων δικαστηρίων (Ηλεκτρονικό Πινάκιο)» του Υπουργείου Δικαιοσύνης, προκειμένου ένα δικαστήριο ή μια μεταβατική έδρα να μετατραπεί σε δικαστικό γραφείο τηλεματικής	Εντός του 2023	
2	Ανακατανομή οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργών στα υπάρχοντα τακτικά διοικητικά δικαστήρια	Εντός του 2023	
3	Ανάθεση μελέτης για τη μεταστέγαση σε δημόσια λειτουργικά κτήρια των Τ.Δ.Δ. που λειτουργούν σε μισθωμένους ιδιωτικούς χώρους, καθώς και για την ανακαίνιση των δημοσίων κτηρίων στα οποία στεγάζονται Τ.Δ.Δ.	Εντός του 2023	
4	Υλοποίηση των αναγκαίων μεταβολών του Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.-Δ.Δ. (παλαιού), προκειμένου να καταστεί εφικτή η διαλειτουργικότητα με το έργο «Υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης σε δικαστήρια και σωφρονιστικά καταστήματα και παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης της πορείας των πινακίων και των εκθεμάτων δικαστηρίων (Ηλεκτρονικό Πινάκιο)» του Υπουργείου Δικαιοσύνης και η πιλοτική εφαρμογή των δικαστικών γραφείων τηλεματικής στις υφιστάμενες μεταβατικές έδρες	Εντός του α' εξαμήνου 2024	
5	Πιλοτική εφαρμογή των δικαστικών γραφείων τηλεματικής στις υφιστάμενες μεταβατικές έδρες με επιπλέον δικασίμους, μετά από την παράδοση του έργου σχετικά με τις τηλεσυνεδριάσεις	Εντός του β' εξαμήνου 2024	Διετής διάρκεια πιλοτικής εφαρμογής (δικαστικά έτη: 2024-2025 και 2025-2026)
6	Ανάθεση μελέτης, προκειμένου να εξετασθούν οι αναγκαίες μεταβολές στο πλαίσιο του νέου έργου για το Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.-	Εντός του β' εξαμήνου 2024	

	Δ.Δ., καθώς και το κόστος και ο χρόνος που θα απαιτηθούν, προκειμένου ένα δικαστήριο ή μια μεταβατική έδρα να μετατραπεί σε δικαστικό γραφείο τηλεματικής		
7	Υλοποίηση των αναγκαίων μεταβολών του νέου Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.-Δ.Δ, προκειμένου να καταστεί εφικτή η μετατροπή των υφιστάμενων μεταβατικών εδρών σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής	Εντός του α' εξαμήνου 2026	
8	Μετατροπή των υφιστάμενων μεταβατικών εδρών σε δικαστικά γραφεία τηλεματικής	Εντός του β' εξαμήνου 2026	
9	Σύνταξη έκθεσης αξιολόγησης αναφορικά με: α) την υφιστάμενη κατάσταση μετά από την υλοποίηση των ανωτέρω βημάτων, β) τον φόρτο εργασιών του κάθε Τ.Δ.Δ. με βάση και τα νέα στατιστικά δεδομένα, γ) την επιλογή του μέτρου της κινητικότητας των δικαστών ενός δικαστηρίου εντός της ίδιας εφετειακής περιφέρειας ή της διατήρησης του δικαστηρίου ως δικαστικού γραφείου τηλεματικής, αν οι εισροές του δεν επιτρέπουν τη διατήρησή του, έστω και ως μονοτμηματικού και δ) την πιθανότητα δημιουργίας νέων δικαστικών γραφείων τηλεματικής, σε σημεία τα οποία δεν εξυπηρετούνται από τακτικό διοικητικό δικαστήριο	Εντός του β' εξαμήνου 2026	
10	Ανάθεση μελέτης για την εγκατάσταση στα Τ.Δ.Δ. συμπληρωματικού εξοπλισμού για υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης, εν όψει του περιορισμένου σχεδιασμού του έργου «Υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης σε δικαστήρια και σωφρονιστικά καταστήματα και παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης της πορείας των πινάκων και των εκθεμάτων δικαστηρίων (Ηλεκτρονικό Πινάκιο)». Διενέργεια διαγωνισμού για την εγκατάσταση εξοπλισμού για υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης στα κτήρια όπου θα δημιουργηθούν νέοι δικαστικοί σταθμοί τηλεματικής	Εντός του β' εξαμήνου 2026	
11	Διενέργεια διαγωνισμού για την εγκατάσταση εξοπλισμού για υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης στα κτήρια όπου θα δημιουργηθούν νέα δικαστικά γραφεία τηλεματικής	Α' εξάμηνο 2027	

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 9 Μαρτίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ
Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ
Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 9 Μαρτίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ